

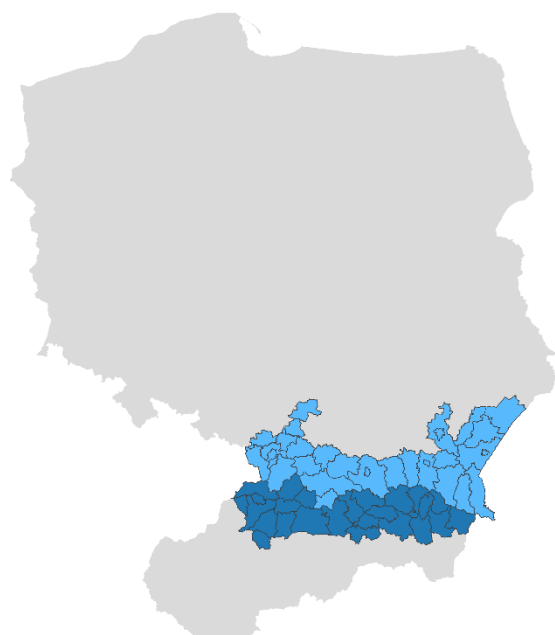

Interreg
Polsko-Slovensko

Program cezhraničnej spolupráce INTERREG 2021-2027 Poľsko – Slovensko

Návrh – verzia 2.1

Varšava, február 2021

Zoznam skratiek	
Skratka	Celý názov
ALCOTRA	2014-2020 INTERREG V-A Francúzsko – Taliansko
V+V	Výskum a vývoj
COVID-19	skratka z angl. <i>Coronavirus Disease 2019</i>
EFRR	Európsky fond regionálneho rozvoja
EZÚS	Európske zoskupenia územnej spolupráce
FMP	Fond malých projektov
PS	Pracovná skupina
CO	Certifikačný orgán
NO	Národný orgán
IT	Informačné technológie (skratka z angl. <i>information technology</i>)
RI	Riadiaci orgán
ZKÚ	Zámorské krajiny a územia
OECD	Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj
OÚ	Oprávnené územie programu
OZE	Obnoviteľné zdroje energie
HDP	Hrubý domáci produkt
POCTEP	2014 - 2020 INTERREG V-A Španielsko – Portugalsko
VP	Vedúci partner
RAMSAR	neofic.: Ramsarský dohovor (skratka z angl. <i>Ramsar Convention on Wetlands</i>)
RKB	Regionálne kontaktné body
EUSBSR	Stratégia Európskej únie pre región Baltského mora
TEN-T	Transeurópska dopravná sieť (skratka z angl. <i>Trans-European Transport Networks</i>)
EÚ	Európska únia
UNESCO	Organizácia Spojených národov pre výchovu, vedu a kultúru (skratka z angl. <i>United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization</i>)
SpS (T)	Spoločný (technický) sekretariát

Obsah

1.	Spoločná stratégia programu: hlavné rozvojové výzvy a politické riešenia	6
1.1.	Oprávnené územie programu (nepovinné pre programy Interreg C).....	6
1.2.	Zhrnutie spoločných výziev zohľadňujúce hospodársku, sociálnu a územnú diferenciáciu vrátane disproporcií, spoločné investičné potreby, doplnkovosť a synergiu s inými programami a nástrojmi financovania, závery vypracované na základe predchádzajúcich skúseností a makroregionálne stratégie, vrátane stratégií pre morské regióny, ak je oprávnené územie programu v celku alebo v časti zahrnuté aspoň v jednej stratégii.	7
1.3.	Zdôvodnenie výberu cieľov politiky a špecifických cieľov programu Interreg, zodpovedajúcich priorít, špecifických cieľov a foriem podpory, ktorými sa v relevantných prípadoch riešia chýbajúce spojenia v cezhraničnej infraštruktúre	30
2.	Priority [300].....	43
2.1.	Názov priority (zopakovaný pre každú prioritu).....	43
2.1.1.	Špecifický cieľ: Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizika a odolnosti proti katastrofám	43
2.1.2.	Špecifický cieľ: Zvyšovanie biodiverzity, zelenej infraštruktúry v mestskom prostredí a znižovanie znečistenia	50
2.2.	Názov priority (zopakovaný pre každú prioritu).....	56
2.2.1.	Špecifický cieľ: Rozvoj a podpora udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy, vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility	56
2.3.	Názov priority (zopakovaný pre každú prioritu).....	61
2.3.1.	Špecifický cieľ: Zvýšenie úlohy kultúry a cestovného ruchu v hospodárskom rozvoji, sociálnom začlenení a sociálnych inováciách.....	61
2.4.	Názov priority (zopakovaný pre každú prioritu).....	67
2.4.1.	Špecifický cieľ: Posilnenie inštitucionálnej spôsobilosti orgánov verejnej moci, najmä tých, ktoré sú oprávnené riadiť osobitné územia, a zainteresovaných strán	67
2.4.2.	Špecifický cieľ: Budovanie vzájomnej dôvery, najmä propagáciou akcií „ľudia ľuďom“	74
3.	Finančný plán.....	82
3.1	Finančné prostriedky podľa rokov	82
3.2	Celkové finančné prostriedky zhŕňajúce fond a národné financovanie.....	82

4.	Aktivity vyvíjané s cieľom zapojiť relevantných partnerov do prípravy programu Interreg a úloha týchto partnerov programu v implementácii, monitorovaní a hodnotení ...	86
5.	Rámcový návrh komunikačnej stratégie a <i>viditeľnosť</i> programu Interreg (ciele, cieľoví prijímatelia, komunikačné kanály, dosah na sociálnych sieťach v relevantných prípadoch, naplánovaný rozpočet a zvolené monitorovacie a hodnotiace ukazovatele	89
6.	Podpora projektov malého rozsahu, vrátane malých projektov v rámci fondov malých projektov.....	92
7.	Vykonávacie predpisy	92
7.1.	Orgány programu	92
7.2.	Postup zriadenia Spoločného sekretariátu.....	93
7.3.	Rozdelenie zodpovednosti medzi členské štáty, a v náležitých prípadoch aj tretie alebo partnerské krajiny a ZKÚ, v prípade uloženia finančných korekcií zo strany Riadiaceho orgánu alebo Komisie.....	94
8.	Používanie jednotkových výdavkov, paušálnych súm, paušálnych sadzieb a financovania neprepojeného s výdavkami.....	96
	PRÍLOHY	97

CCI	[15 characters]
Zložky programu Interreg	[255]
Verzia	
Prvý rok	[4]
Posledný rok	[4]
Oprávnenie od	
Oprávnenie do	
Číslo rozhodnutia Komisi	
Dátum rozhodnutia Komisie	
Číslo rozhodnutia pozmeňujúceho program	[20]
Dátum nadobudnutia účinnosti rozhodnutia pozmeňujúceho program	
Regióny NUTS, na ktoré sa program vzťahuje	
Zložky programu Interreg	

1. Spoločná stratégia programu: hlavné rozvojové výzvy a politické riešenia

1.1. Oprávnené územie programu (nepovinné pre programy Interreg C)

Referencia: Článok 17(4)(a), článok 17(9)(a) [1997/2000]

Program sa vzťahuje na cezhraničnú spoluprácu medzi Poľskom a Slovenskom. Vypracovala ho poľsko-slovenská pracovná skupina (PS) a experti. PS tvoria zástupcovia:

- regiónov a euroregiónov,
- EZÚS,
- sociálnych a hospodárskych partnerov,
- občianskej spoločnosti,
- zástupcov štátnej správy na regionálnej úrovni,
- ministerstiev zodpovedných za regionálny rozvoj oboch krajín.

Program vznikol na základe sociálno-hospodárskej analýzy oprávneného územia Programu (ďalej len OÚ alebo pohraničie), analýzy jeho slabých a silných stránok, príležitostí a ohrození jeho rozvoja. Boli zohľadnené aj skúsenosti z realizácie Programu v rokoch 2007-2013 a 2014-2020.

OÚ sa rozprestiera na území Karpát, ktoré sú turistickou dominantou. Na druhej strane sťažujú a niekedy aj výrazne komplikujú obyvateľom pohraničia a turistom rýchle a slobodné cestovanie.

Rozloha OÚ predstavuje viac ako 39 tis. km², z čoho sa takmer 60 % nachádza na poľskej strane. OÚ je rovnaké ako v Programe pre roky 2014-2020. Vyplýva to z vôle ďalšej spolupráce samospráv a spoločných výziev a potrieb regiónu.

OÚ zahŕňa:

- v Poľsku – v Sliezskom vojvodstve: subregión Bielsko-Biala a okres Pszczyna v subregióne Tychy; v Malopoľskom vojvodstve: subregióny Osvienčim, Nowy Sącz, Nowy Targ a okres Myślenice v subregióne Krakov; v Podkarpatskom vojvodstve: subregióny Krosno a Przemyśl, okres Rzeszów – mesto a okres Rzeszów v subregióne Rzeszów;
- na Slovensku – subregióny: Žilinský samosprávny kraj, Prešovský samosprávny kraj a okres Spišská Nová Ves v Košickom samosprávnom kraji.

V roku 2018 počet obyvateľov OÚ predstavoval takmer 5,2 mil., z ktorých približne 70 % bývalo v Poľsku. Väčšina slovenskej časti OÚ mala hustotu obyvateľstva nižšiu ako celoštátny priemer (111 osôb/km²). V Poľsku bola západná časť OÚ zaľudnená viac ako je celoštátny priemer (123 osôb/km²). Na východe OÚ mali hodnoty hustoty obyvateľstva nad celoštátnym priemerom v podstate iba podkarpatské mestá s postavením okresov.

1.2. Zhrnutie spoločných výziev zohľadňujúce hospodársku, sociálnu a územnú diferenciáciu vrátane disproporcií, spoločné investičné potreby, doplnkovosť a synergiu s inými programami a nástrojmi financovania, závery vypracované na základe predchádzajúcich skúseností a makroregionálne stratégie, vrátane stratégií pre morské regióny, ak je oprávnené územie programu v celku alebo v časti zahrnuté aspoň v jednej stratégii.

Referencia: Článok 17(4)(b), článok 17(9)(b) [35 528/50 000]

Poľsko-slovenská PS v spolupráci s externými expertmi podrobne analyzovala všetky silné a slabé stránky, príležitosti a ohrozenia OÚ. Následne vypracovala stromy problémov a stromy cieľov. Zoznam problémov a výziev, ktorým musí čeliť OÚ, je dlhý a paleta možností rozvoja pohraničia bohatá. Vzhľadom na obmedzené finančné prostriedky dostupné v rámci Programu vybrala PS štyri nasledujúce najdôležitejšie témy spolupráce:

- životné prostredie,
- kultúrne a prírodné dedičstvo a cestovný ruch,
- doprava a komunikácia,
- spolupráca inštitúcií a obyvateľov pohraničia.

V rámci týchto tém PS definovala výzvy, ktoré môžu byť účinnejšie riešené v rámci poľsko-slovenského partnerstva než samostatne Poľskom a Slovenskom.

Rok 2020 je obdobím pandémie COVID-19. Podľa odhadov ekonómov, napríklad Svetovej banky alebo Európskej investičnej banky, budú dôsledky tejto epidémie citeľné v najbližších rokoch. OÚ bude musieť nepochybne čeliť novým výzvam v socioekonomickej oblasti. Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (ďalej len OECD) predpovedá, že tieto dôsledky budú citeľné aj na trhu práce, v oblasti kultúry, dopravy a v cezhraničnej spolupráci.

DEMOGRAFIA

OÚ obýva štatisticky mladá spoločnosť (vek do 40 rokov). Vzťahuje sa to predovšetkým na slovenskú časť a južnú časť Malopoľského vojvodstva. V rokoch 2015-2018 sa v pohraničí zvýšil podiel obyvateľov v poproduktívnom veku a kleslo percento osôb v produktívnom veku. Nárast podielu obyvateľov v najmladšej predproduktívnej skupine bol zaznamenaný iba v štyroch územných jednotkách v pohraničí: Rzeszowe (+0,9 perc. bodu), Žilinskom kraji (+0,2 p. b.), subregióne Bielsko-Biała (+0,2 p. b.) a v Prešovskom kraji (+0,1 p. b.).

Saldo vnútornej a vonkajšej migrácie je výrazne záporné v Žilinskom a Prešovskom kraji a aj v mnohých okresoch vo východnej časti OÚ (v Poľsku). Znamená to, že emigrácia z týchto oblastí (do iných vo svojej krajine alebo do zahraničia) je intenzívnejšia ako imigrácia do tejto časti pohraničia.

V rokoch 2015-2018 stúpol počet obyvateľov OÚ o približne 17,5 tis., no dlhodobé demografické prognózy pre obe krajiny predpokladajú postupný pokles počtu obyvateľov. Sledované a predpokladané budúce tempo poklesu počtu obyvateľov je vyššie v severnej časti OÚ (v Poľsku). Z vypracovaných analýz vyplýva, že do roku 2030 bude spoločnosť pohraničia starnúť a navyše bude táto oblasť čeliť problému vyľudňovania (s výnimkou hlavných mestských centier).

K najväčším výzvam v oblasti demografie patrí:

- obmedzenie ekonomicky motivovaného odlivu obyvateľov z OÚ
- budovanie medzigeneračnej integrácie, čo sa týka predovšetkým starších osôb, ktorých podiel bude v rámci populácie pohraničia narastať.

SOCIÁLNA OBLASŤ

Školstvo

V posledných rokoch klesá počet žiakov základných škôl. Samotný pokles počtu škôl je malý, pretože sa samosprávy snažia udržiavať školy aj napriek ich nízkej rentabilite. Časovo náročné cestovanie do školy (aj v prípade, že dopravu zabezpečuje obec) komplikuje deťom ich rozvojové príležitosti.

V prípade stredných škôl si väčšina mládeže na OÚ vyberá všeobecnovzdelávací profil, pretože mladí ľudia považujú túto etapu za úvod do štúdia na vysokej škole. Odborné školy boli v oboch krajinách celé roky finančne poddimenzované. Ich vzdelávacia ponuka mala nízku úroveň, čo zhoršovalo ich povesť medzi žiakmi a rodičmi. V posledných rokoch, aj v súvislosti z využívaním európskych prostriedkov, sa však kvalita vzdelávania na odborných školách zlepšuje. Tieto školy majú možnosť byť atraktívne pre tých, ktorí chcú získať základy vzdelávania v rámci budúcej profesie, ale nemajú záujem o štúdium na vysokej škole.

Na Slovensku je počet absolventov vysokých škôl pod európskym priemerom. Poľsko tento priemer výrazne presahuje, čo môže byť čiastočne spôsobené väčšou dostupnosťou vysokých škôl na poľskej strane pohraničia. Mnohé z nich sú súkromné subjekty. Ponúkajú (okrem niekoľkých renomovaných vysokých škôl) skôr nižšiu úroveň vzdelávania, čo sa odzrkadľuje napríklad aj vo výsledkoch hodnotenia Poľskej akreditačnej komisie. Poľskí zamestnávateľia vedia, že diplom nie vždy potvrdzuje konkrétne znalosti absolventa. Z tohto hľadiska je v súčasnosti štúdium/vysokoškolské vzdelanie lepšie hodnotené na slovenskej strane. Diplom vysokej školy sa na Slovensku naďalej považuje za potvrdenie určitého duševného kapitálu absolventa. Vo všeobecnosti je vysokoškolský uchádzač o prácu hodnotený oveľa lepšie ako ten, kto vysokoškolské štúdium neabsolvoval.

Trh práce

V rokoch 2015 - 2018 sa v rámci OÚ výrazne zlepšila situácia na trhu práce. Došlo k zníženiu celkovej miery nezamestnanosti, tento pokles bol však najmenší v skupinách mladých osôb, osôb s najnižším vzdelaním a u dlhodobo nezamestnaných. Znamená to, že medzi nezamestnanými z týchto skupín a pracujúcimi osobami dochádza k čoraz väčším finančným a sociálnym rozdielom.

V celom pohraničí pozorujeme nedostatočné prispôsobenie kompetencií uchádzačov o prácu a pracovníkov potrebám zamestnávateľov. Chýbajú personálne kapacity pre výkon špecializovaných profesií (predovšetkým v oblasti nových technológií). Podniky potrebujú kvalifikovaných pracovníkov z rôznych odvetví, miestny trh práce však ponúka príliš veľa nekvalifikovaných pracovníkov a absolventov s humanitno-sociálnym alebo umeleckým vzdelaním. Najmä zástupcovia druhej skupiny sa často zamestnávajú v niektorej z blízkych aglomerácií mimo OÚ napr. v Krakove, Katoviciach alebo v Košiciach.

Východná časť pohraničia sa vyznačuje najvyšším podielom osôb ohrozených chudobou a odkázaných na sociálnu starostlivosť. Je to oblasť významného rizika socioekonomickej marginalizácie. Neustále sa prehĺbuje aj problém nedostatočného sociálneho začlenenia migrantov a národnostných a etnických menšín (napr. Rómov a Ukrajincov). Okrem problémov na trhu práce (vyplývajúcich napr. z jazykovej bariéry alebo nedostatočných kompetencií), musia títo ľudia prekonávať aj kultúrne rozdiely.

Predpokladá sa, že pandémia COVID-19 bude mať nepriaznivý vplyv na celkovú situáciu na trhu práce na celom OÚ. Negatívne následky postihnú predovšetkým sezónnych pracovníkov v cestovnom ruchu, ale aj zamestnancov v gastronómii, v kultúrnych inštitúciách, miestnej doprave a v iných subjektoch zo sektora MSP.

K najväčším výzvam v sociálnej oblasti patrí:

- zvýšenie prispôsobenia zamestnaneckých kompetencií potrebám zamestnávateľov,
- vytváranie podmienok umožňujúcich osobám v rôznom veku získavať zručnosti a kompetencie.

HOSPODÁRSKA OBLASŤ

Pohraničie je neustále sa rozvíjajúce územie. Hrubý domáci produkt (HDP) v prepočte na jedného obyvateľa nepresahuje 75 % európskeho priemeru. Avšak OÚ systematicky vyrovnáva rozvojové rozdiely. Najlepšie hospodárske výsledky dosahujú severné oblasti OÚ, predovšetkým Sliezsko a Malopoľsko. Tam je tiež najvyššia miera podnikania (chápaná ako vyšší počet podnikov v prepočte na 10 tisíc obyvateľov). Severná a západná časť OÚ je hospodársky lepšie rozvinutá ako južné a východné územia.

Štruktúra podnikov podľa veľkosti alebo podľa vykonávanej hospodárskej činnosti je jednotná v celom pohraničí. Dominujú tu mikro, malé a stredné podniky. Najpočetnejšia skupina podnikov, ktorá tvorí takmer štvrtinu celkového počtu, je zameraná na veľkoobchod, maloobchod a servis automobilových vozidiel. Napriek obrovskému prírodnému a kultúrnemu potenciálu predstavujú podniky pôsobiace v oblastiach spojených s cestovným ruchom a rekreáciou iba o niečo viac nad 5 % zo všetkých firiem na poľskej strane OÚ a takmer 14 % na slovenskej strane. V súvislosti s tým sa ako potrebné javí zamerať podporu na tento typ subjektov, najmä v súvislosti s ďalej opísanou hrozbou vážnej krízy v odvetví cestovného ruchu spojenej s pandémiou COVID-19.

Pohraničie má relatívne slabý potenciál výskumno-vývojovej činnosti (V+V). Najväčšie personálne zdroje pre oblasť V+V má Malopoľské vojvodstvo a najmenšie stredné Slovensko, kde je v tomto sektore zamestnaných temer desaťnásobne menej osôb ako v Malopoľsku. Pravdepodobne väčšina personálnych zdrojov a nákladov je však umiestnená mimo OÚ (v najrýchlejšie sa rozvíjajúcich regiónoch - Katowice, Krakov). Malopoľsko a Podkarpatská oblasť majú najvyššie hrubé domáce výdavky na činnosť V+V v prepočte na obyvateľa (príslušne - 208,1 EUR a 89,1 EUR). Pre porovnanie východné Slovensko malo v rámci OÚ najnižšie hrubé domáce výdavky na výskum a vývoj v prepočte na obyvateľa, t. j. 58,9 EUR. V posledných rokoch stúpa priemerná výška výdavkov na V+V v prepočte na obyvateľa OÚ. V Poľsku je toto tempo rastu výdavkov na V+V trochu rýchlejšie.

Západná časť pohraničia má potenciál umožňujúci rozvíjanie inovatívnych odvetví hospodárstva (napr. inžinierske riešenia IT sú silne podporované v žilinskom regióne). Rzeszów a okolité mestá sú sídlom mnohých popredných podnikov z leteckého odvetvia. Vo všeobecnosti sa však zdá, že podniky majú v rámci oblasti V+V obmedzenú vnútornú motiváciu. Navyše orientácia na V+V silne závisí od vonkajšej podpory.

K najväčším výzvam hospodárskej oblasti patrí:

- podpora vzniku a rozvoja podnikov z oblasti cestovného ruchu a rekreácie,
- predchádzanie negatívnym následkom COVID-19 v odvetví cestovného ruchu a rekreácie,
- propagácia podnikania a zabezpečenie podmienok pre rozvoj cezhraničnej hospodárskej spolupráce.

KULTÚRNE A PRÍRODNÉ DEDIČSTVO A CESTOVNÝ RUCH

Podľa poľsko-slovenskej PS je najväčším bohatstvom pohraničia cestovný ruch, ktorý sa rozvíja vďaka najvzácnejším zdrojom OÚ, teda kultúrnemu a prírodnému dedičstvu.

Kultúrne dedičstvo a prírodné dedičstvo

V pohraničí sa nachádzajú napríklad:

- dobre zachované súbory pôvodnej vidieckej zástavby a malé mestečky,
- zámky, hrady a opevnenia,
- pamiatkové mestské rezervácie,
- pamiatkové kúpeľné rezervácie,

- skanzeny,
- objekty drevenej architektúry,
- jedinečné príklady veľmi dobre zachovanej katolíckej, gréckokatolíckej a pravoslávnej sakrálnej architektúry,
- iné objekty hmotného dedičstva spojeného s valašskou (pastierskou) kultúrou a archeologické a etnografické artefakty a objekty.

OÚ je bohaté na objekty kultúrneho dedičstva (rovnako samostatné, ale aj celé komplexy). Spolu je to takmer 11 500 objektov, z čoho 10 je zapísaných do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO. Udržiavajú sa tradície, kultúra a ľudové remeslo. Pohraničie je preslávené napríklad kožiarskymi výrobkami, výšivkami, drevenými výrobkami a maľbou na sklo. Ľudoví umelci vyrábajú ozdoby z krepového papiera, čipky a venujú sa keramike a drotárstvu. Pravidelne sa konajú folklórne stretnutia a festivaly ľudovej hudby. Mnohé cyklické podujatia majú desaťročia trvajúcu históriu a sú uznávané v Európe i vo svete. Kultúrne dedičstvo je významným dôkazom toho, že na tomto území žili nielen Poliaci a Slováci, ale aj Rusíni, Židia, Nemci, Valasi, Arméni, Maďari, Rómovia a iné etniká.

Z hľadiska krajinných hodnôt a biodiverzity patrí OÚ v oboch krajinách k najvzácnejším oblastiam v celoštátnom meradle. Nachádza sa tu približne 300 území NATURA 2000, ktoré spolu zaberajú takmer 56 % rozlohy OÚ. Okrem toho je tu 13 národných parkov a 16 chránených krajinných oblastí, ktoré spolu tvoria cca 26 % územia. Na predmetnom území sú tiež biosférické rezervácie UNESCO a mokrade zahrnuté do Ramsarského dohovoru. Až 48 % územia pohraničia pokrývajú ihličnaté a listnaté lesy. OÚ je bohaté na pramene minerálnych a termálnych vôd využívaných na liečebné a rekreačné účely. Tieto vody využíva 24 kúpeľov nachádzajúcich sa na OÚ.

Kultúrne a prírodné dedičstvo spájajú hory, ktoré predstavujú významnú časť OÚ. Mimoriadne atraktívne sú Tatry, Pieniny, Kysucké, Sliezske, Oravské, Żywieckie a Nízke Beskydy, Bukovské vrchy a Bieszczady. Turistov lákajú pekné výhľady, početné priesmyky, doliny, tiesňavy alebo prielomy riek a kultúra determinovaná horským charakterom OÚ. Možnosť kontaktu s prírodou, vrátane tej nedotknutej ľudskou činnosťou a vysoké kultúrne hodnoty sú základom a silou cestovného ruchu v pohraničí.

Cestovný ruch

Ponuka cestovného ruchu v pohraničí je vďaka jeho prírodným a kultúrnym zdrojom veľmi rozmanitá.

Cez OÚ prechádzajú rôzne tematické cesty, napríklad:

- cesty drevenej architektúry,
- cisterciánska cesta,
- gotická cesta,
- cesta technických pamiatok,
- turistická železničná cesta cez Karpaty,
- cesta pútnických miest a miest náboženského kultu.

Medzi obyvateľmi a turistami sú veľmi populárne turistické cyklotrasy. Počet dostupných kilometrov dostupných každoročne stúpa. Cez OÚ prechádza zo severu na juh Európy trasa EuroVelo 11 (niektoré jeho úseky boli vybudované aj z Programu INTERREG Poľsko – Slovensko 2014-2020).

V pohraničí je populárny **napríklad**:

- prírodovedný,
- rekreačný,
- kultúrny
- a kúpeľný cestovný ruch.

Turistická sezóna trvá na OÚ prakticky celý rok. Ubytovacia základňa je na OÚ pomerne dobre rozvinutá, hoci jej umiestnenie nie je rovnomerné. Lokalizácia ubytovacích zariadení je spojená s takými atrakciami ako napríklad kultúrne pamiatky, prírodné pamiatky a príležitosti na rekreáciu, oddych a športovanie. Najviac objektov a ubytovacích miest sa nachádza v subregióne Nowy Targ a v Žilinskom kraji. Najmenšiu ubytovaciu základňu majú subregióny Tychy, Osvienčim, Przemyśl a Košice.

Počet turistov a dĺžku ich pobytu významne ovplyvňuje značka regiónu. Poľské a slovenské samosprávy sú členmi euroregiónov a Európskych zoskupení územnej spolupráce. Usilujú sa o všestranný rozvoj susediacich regiónov, vrátane tvorby nových a rozvoja existujúcich regionálnych značiek cestovného ruchu. Tieto značky spájajú atraktivity a potenciál väčšej

geografickej oblasti a vzniká tak integrovaná a rôznorodá ponuka cestovného ruchu. Spomínanou značkou je značka Beskydy, ktorá v roku 2019 získala titul „Poľskej značky cestovného ruchu“ a „Cesta okolo Tatier“ získala titul v kategórii „Poľská značka cestovného ruchu – nominant“. Je to projekt, ktorého jednotlivé etapy realizácie boli spolufinancované v rámci poľsko-slovenského Programu cezhraničnej spolupráce v rokoch 2007-2013 a 2014-2020.

Značky *Beskydy* a *Cesta okolo Tatier* sú výnimky. V pohraničí vo veľkej miere chýbajú prepojenia medzi ponukami a produktmi cestovného ruchu. Odporúčaná je spolupráca rôznych sektorov a subjektov zameraná na vypracovanie spoločných ponúk, prispôsobenie atrakcií a pamiatok potrebám osôb s postihnutím. Prekážkou rozvoja cestovného ruchu je absencia komplexných turistických informácií o kultúrnych a prírodných zdrojoch a bohatých možnostiach trávenia voľného času.

Prepuknutie pandémie koronavírusu sa môže významne prejavíť v odvetví cestovného ruchu na OÚ. Zavedené obmedzenia (napr. dočasné zatvorenie hraníc, požiadavka mať negatívny výsledok testu na Covid-19 pri príchode do krajiny alebo povinnosť podrobiť sa karanténe) predstavujú riziko likvidácie mnohých podnikov. Najohrozenejšie sú podniky zo segmentu hotelierstva, gastronómie a dopravy. Posledný štvrtrok 2020 bol na Slovensku vyhlásený núdzový stav.

[Tento fragment bude možné aktualizovať 3 - 5 vetami v závislosti od vývoja situácie spojenej s predchádzaním COVID-19 v roku 2021.]

V obchode a službách nefunguje väčšina prevádzok. Pravdepodobne ďalšie obmedzenia možností prekračovania štátnych hraníc znížia počet zahraničných turistov na oboch stranách pohraničia. Zhoršenú situáciu môžu očakávať veľké rekreačné strediská a tisíce mikropodnikateľov v rámci ubytovacej ponuky, predaja suvenírov, prepravy osôb, turistických atrakcií a pod. Jednou z výziev, ktorým bude musieť čeliť program poľsko-slovenskej cezhraničnej spolupráce 2021-2027, bude minimalizácia negatívnych následkov pandémie v odvetví cestovného ruchu.

K najväčším výzvam v oblasti kultúrneho a prírodného dedičstva a cestovného ruchu patria:

- ochrana a zabezpečovanie existujúcich prírodných zdrojov a hmotnej kultúry,
- udržateľné sprístupnenie a propagácia prírodných a kultúrnych zdrojov (vrátane digitalizácie),

- rozvoj siete spolupráce stredísk cestovného ruchu a kultúrnych centier s cieľom vytvoriť a propagovať spoločné produkty a iniciatívy,
- zachovanie nehmotnej kultúry,
- zriadenie integrovaných systémov turistických informácií uľahčujúcich prístup k bohatej ponuke pohraničia,
- minimalizácia negatívnych následkov pandémie, najmä v odvetviach spojených s cestovným ruchom.

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Biodiverzita a vzácne prírodné územia

Pre životné prostredie pohraničia sú charakteristické už spomínané rozsiahle chránené územia NATURA 2000. Tieto územia chránia o. i. druhy a biotopy ohrozené vyhynutím.

Cez oprávnené územie Programu prechádza niekoľko biokoridorov európskeho významu, ktoré plnia dôležitú úlohu v zachovaní biodiverzity jeho prostredia. Ekologické koridory zaisťujú vhodné migračné a potravinové podmienky a útočiská živočíchom, umožňujú tiež migráciu rôznych druhov rastlín.

Dôležitú úlohu v zabezpečovaní biologickej rovnováhy plnia lesy. Najväčší podiel zalesneného územia sa vyskytuje v horských oblastiach. Lesy tvoria na OÚ z krajinného hľadiska vzácne chránené krajinné oblasti a národné parky atraktívne pre turistov a sú aj zdrojom kultúrnych inšpirácií pohraničia.

Z tohto dôvodu vyžaduje bohatstvo životného prostredia OÚ mimoriadnu pozornosť. Aj životné prostredie je dôležitou tematickou oblasťou, na ktorú sa má Program sústrediť. Životné prostredie treba chrániť a venovať mu vhodnú starostlivosť, umožňujúcu zachovať ho pre súčasné aj budúce generácie. Vhodný manažment tohto bohatstva umožňuje tiež ľuďom bezpečne ho využívať. Tomu sa venujú aj inštitúcie spravujúce národné parky, prírodné rezervácie, chránené krajinné oblasti a spomínané územia Natura 2000. Tieto inštitúcie budú môcť žiadať o finančné príspevky z Programu pre projekty zamerané na ochranu a zachovanie rastlinných a živočíšnych druhov na územiach zastrešených rôznymi formami ochrany prírody v rámci OÚ.

Ovzdušie

Významný problém, predovšetkým v severozápadnej časti OÚ, predstavuje vysoká úroveň znečistenia ovzdušia. Je to viditeľné hlavne v mnohých horských kotlinách, predovšetkým v tých, v ktorých sa nachádzajú mestá. Úroveň znečistenia významne ovplyvňujú okrem polietavého prachu emitovaného priemyslom aj malé zdroje znečistenia, teda znečistenie pochádzajúce z vykurovania domácností. Jedným zo spôsobov zníženia škodlivých emisií do ovzdušia je rozvoj obnoviteľných zdrojov energie. OÚ má potenciál umožňujúci využívať geotermálnu a solárnu energiu a v určitých lokalitách aj vodnú energiu. V súčasnosti sú však v Poľsku hlavným zdrojom na výrobu elektrickej energie fosílna palivá, na Slovensku prevláda jadrová energia.

Odpadové hospodárstvo

Pohraničie bojuje s problémami spojenými s nakladaním s odpadom. Je potrebné zlepšiť nakladanie s komunálnym odpadom a zvýšiť úroveň recyklácie. Obe krajiny recyklujú objem odpadov, ktorý je pod priemerom členských štátov EÚ (45,8 %). Slovensko recykluje 23 % odpadov, a Poľsko 44 %. Miera recyklácie elektronického odpadu je lepšia. Priemer pre EÚ predstavuje 35,6 %, na Slovensku je to 40,3 % a v Poľsku 40,7 %. Z tohto dôvodu je potrebné popularizovať a šíriť model obehového hospodárstva.

Dôsledky zmien klímy a krízové riadenie

Meteorologické a hydrologické podmienky dynamicky sa meniace kvôli pokračujúcim zmenám klímy spôsobujú o. i. obdobia sucha postihujúce predovšetkým severnú (poľskú) časť OÚ. V dôsledku prudkých zrážok, najmä tzv. prívalových dažďov, sa v povodiach horských riek nebezpečne zvyšuje hladina vody. Výsledkom sú záplavy a povodne. Zastaraná hydrotechnická infraštruktúra a nedostatočné možnosti zhromažďovania vody obmedzujú účinné predchádzanie týmto javom.

V Poľsku a na Slovensku sú systémy krízového riadenia odlišné. Rozdiely sa týkajú o. i. predpisov a právomocí v oblasti ochrany obyvateľstva a riadenia v prípade živelných pohrôm. Nesúlad predpisov znižuje výkonnosť a predlžuje čas reakcie záchranných zložiek počas spoločných zásahov v prípade výskytu krízových situácií.

K najväčším výzvam v oblasti životného prostredia patrí:

- ochrana a obnova priaznivého stavu druhov a biotopov,
- udržanie prepojení a spojitosti ekologických koridorov,

- environmentálne vzdelávanie a propagácia aktivít zameraných na zlepšenie stavu životného prostredia,
- stimulácia efektívnej spolupráce záchranných zložiek a zmierňovanie dôsledkov zmien klímy,
- zlepšenie stavu životného prostredia, najmä ovzdušia a povrchových vôd investovaním do infraštruktúry.

DOPRAVA A KOMUNIKÁCIA

Doprava a komunikácia predstavujú ďalšie dôležité témy pre poľsko-slovenskú cezhraničnú spoluprácu.

Cestná sieť

Územím OÚ prechádzajú cestné prepojenia súhrnnej siete TEN-T, rýchlostné cesty, diaľnice a sieť štátnych, krajských a lokálnych ciest. Napriek tomu, že sa dopravné cesty stále rozširujú a modernizujú, cezhraničná cestná infraštruktúra vyžaduje ďalšie vylepšenia. Nedostatočný počet a predovšetkým kvalita lokálnych cezhraničných prepojení sťažuje bezproblémové premiestňovanie sa obyvateľov a aj ďalší rozvoj cestovného ruchu. Najslabšie je cestná sieť rozvinutá v subregiónoch Krosno, Przemysl a v Žilinskom samosprávnom kraji.

Neuspokojujúci je tiež stav niektorých mostov, mostných objektov a samotného cestného zvršku. Významným problémom je pre celé OÚ aj nesúlad technických parametrov ciest. Obmedzenia maximálnej prípustnej hmotnosti vozidiel na 7,5 t platné pre časť slovenských ciest sťažujú prepravu veľkotonážneho nákladu. Problémom sú tiež rozdiely medzi poľskou a slovenskou národnou legislatívou týkajúcou sa prepravy osôb.

Od roku 2015 možno pozorovať mierne zlepšenie rozvoja cezhraničnej cestnej verejnej dopravy. Zabezpečujú ju však hlavne súkromní prepravcovia, čo limituje jej udržateľnosť a konkrétne spojenia závisia od svojej rentability. V roku 2019 bolo v Poľsku zavedené prvé cezhraničné spojenie: Bukowina Tatrzańska – Dolný Kubín, spájajúce poľské Podhalie so slovenskou Oravou. Táto iniciatíva vznikla vďaka podpore z poľského štátneho Fondu rozvoja autobusovej prepravy a predpokladá financovanie jej prevádzky z prostriedkov regionálnej a miestnej samosprávy. Okrem toho existujú rozdiely medzi poľskými a slovenskými právnymi predpismi o preprave osôb. Pri realizácii programu v rokoch 2014-2020 išlo o významnú prekážku v príprave a realizácii projektov v oblasti multimodálnej dopravy.

Železničné prepojenia

V rámci OÚ sú funkčné tri cezhraničné prepojenia doplnené o sieť vnútroštátnych železničných tratí vytýčenú pozdĺž rovnobežiek. Jednou z najdôležitejších je železničná magistála C-E 65 Katowice – Czechowice-Dziedzice – Bielsko-Biala – Zwardoń (štátna hranica) – Skalité Serafinov – Čadca – Žilina. Táto magistála patrí k VI. Európskemu dopravnému koridoru, ktorý spája pobaltské štáty s krajinami pri Jadrane a na Balkáne a umožňuje osobnú železničnú dopravu medzi poľskou a slovenskou časťou OÚ. Druhým dôležitým prepojením je trať Tarnów – Muszyna – Leluchów (štátna hranica) – Čirč – Plaveč – Prešov – Košice. Na úseku Čirč – Košice patrí táto trať k sieti TEN-T. Tretím cezhraničným prepojením je trať Nowy Zagórz – Komańcza – Łupków – Medzilaborce. Všetky tieto trate majú turistický potenciál, pretože prechádzajú cez malebné pásma Karpát. V prípade poslednej z uvedených tratí sú to napríklad mimoriadne pekné výhľady na prírodnú rezerváciu Prielom rieky Oslawa pri Duszatyne a v okolí cieľovej hraničnej železničnej stanice v Łupkove.

Napriek realizovaným investíciám (financovaným z národných prostriedkov ako aj iných programov EÚ ako Program Poľsko-Slovensko) je sieť železničných prepojení naďalej nedostatočná najmä na poľskej strane, predovšetkým v Podkarpatskom vojvodstve. Dôvodom je okrem ťažkých technických podmienok vyplývajúcich z georeliéfu územia nízky počet cestujúcich (hlavne mimo turistickej sezóny), a tým spôsobená nízka rentabilita železničných prepojení. Na slovenskej strane, najmä v jej západnej časti, je situácia trochu lepšia. Fungujú tu pohodlné železničné prepojenia s Bratislavou a hlavnými slovenskými centrami cestovného ruchu. Pre zaistenie efektívneho využitia existujúcich prepojení môžu byť užitočné informačno-propagačné aktivity. Vzhľadom na obmedzenú sieť prepojení nie je schopná železnica uspokojiť dopravné potreby turistov v celom rozsahu. Napriek tomu ju možno považovať za atraktívne doplnenie cestnej dopravy (napr. jednodňové, miestne výlety spojené s obdivovaním okolitej krajiny počas cestovania). Obyvateľom OÚ treba zdôrazňovať výhody využívania železnice (napr. zníženie smogu v mestách, vyhýbanie sa dopravným zapchám spôsobeným cestovným ruchom a tranzitom). Spoločné propagačné aktivity by mali zvýšiť úroveň využívania existujúcich cezhraničných železničných prepojení.

Pandémia COVID-19 ovplyvňuje aj verejnú dopravu (cestnú a železničnú). Boli zavedené obmedzenia týkajúce sa povoleného počtu osôb cestujúcich v jednotlivých dopravných prostriedkoch. Okrem toho sa samotní ľudia snažili obmedzovať kontakt s inými. V rámci možností si najčastejšie vyberali cestu autom, na bicykli a na kratších vzdialenostiach dokonca

aj peší presun. Výsledkom bolo dočasné zastavenie dopravných spojov. Obmedzenia v prekračovaní hraníc obsahovali výnimky spojené s dopravou (napr. pre rušňovodičov, profesionálnych vodičov) alebo logistikou (napr. pre leteckú prepravu tovarov). Dopravný sektor je však z pohľadu následkov pandémie potrebné považovať za jedno z hospodársky najzasiahnutejších odvetví.

Digitálna dostupnosť

V súlade s Border Orientation Paper, je z hľadiska dostupnosti digitálnych služieb OÚ pod priemerom EÚ, ktorý predstavuje 68 %. Vo všeobecnosti dosahuje v tejto oblasti lepšie výsledky Poľsko ako Slovensko (63 % vs. 53 %). V mnohých častiach oprávneného územia je problémom aj nedostatočná kapacita a rýchlosť telekomunikačných sietí. Viditeľný je tiež pokles počtu hlavných telefonických prípojok na 1000 obyvateľov, čo zrejme súvisí s rozvojom mobilných telefónnych sietí a s bezdrôtovým pripojením. Treba zdôrazniť, že mobilný internet sa najčastejšie charakterizuje nižšími rýchlosťami prenosu dát a horšou odolnosťou proti pôsobeniu atmosférických podmienok, zároveň môže byť jeho používanie limitované problémom z dosahom (pomerne častým v horských oblastiach). Z tohto dôvodu nemusí sprístupnenie mobilného internetu znamenať jeho efektívne používanie.

V oboch krajinách, a predovšetkým v severnej časti OÚ, je viditeľná nízka miera využívania internetu v kontaktoch s orgánmi verejnej správy. Iba tretina obyvateľov v poľskej časti OÚ používa internet na tento účel. Podiel obyvateľov využívajúcich internet v kontaktoch s orgánmi verejnej správy a samosprávy je v oboch častiach OÚ pod priemerom Európskej únie.

Veľmi dôležitým faktorom umožňujúcim riadne využívanie informačných technológií je prístup na internet. V poľskej časti pohraničia má prístup na internet viac ako 86 % domácností. Táto hodnota je zhodná s celoštátnym priemerom. V slovenskej časti OÚ je prístup na internet diferencovaný a predstavuje 41 % v Žilinskom kraji, 56 % v Prešovskom kraji a 51 % v Košickom kraji. Priemer pre Slovensko predstavuje 54 %.

K najdôležitejším výzvam v oblasti dopravy a komunikácie patria:

- modernizácia ciest a existujúcich cezhraničných a regionálnych prepojení s cieľom zlepšiť dostupnosť pohraničia,

- vyvíjanie iniciatív v prospech využívania verejnej cestnej a železničnej dopravy,
- aktivity zamerané na odstránenie právnych prekážok týkajúcich sa dopravy medzi Poľskom a Slovenskom.

SPOLUPRÁCA MEDZI INŠTITÚCIAMI A OBYVATEĽMI POHRANIČIA

Spolupráca medzi obyvateľmi OÚ a inštitúciami, ktoré pôsobia v pohraničí, zohráva hlavnú úlohu v budovaní vzájomnej dôvery a upevňovaní poľsko-slovenských vzťahov. Obyvatelia a inštitúcie v pohraničí navzájom spolupracujú už mnoho rokov. Ešte pred vstupom Poľska a Slovenska do Európskej únie bolo veľa cezhraničných iniciatív a malých infraštruktúrnych projektov financovaných z prostriedkov programu Phare CBC.

Samosprávy, združenia samospráv a sociálni a hospodárski partneri spolupracujú v rámci euroregiónov. V pohraničí funguje Euroregión Beskydy (Poľsko - Česká republika - Slovensko), Euroregión Tatry (Poľsko - Slovensko) a najväčší – Karpatský euroregión (Poľsko – Slovensko – Ukrajina – Maďarsko – Rumunsko). Poľské časti euroregiónov sú zapojené do implementácie Fondu malých projektov už od obdobia predvstupových programov.

Mikroprojekty sú z finančného hľadiska pomerne malé cezhraničné iniciatívy. Umožňujú spoluprácu predovšetkým menším organizáciám, o. i. v oblasti:

- spoločných tematických konferencií,
- školení,
- spoločnej cezhraničnej propagácie, napr. kultúrneho dedičstva, ochrany životného prostredia, pracovných ponúk,
- realizácie malých cezhraničných investícií.

Mnohé mikroprojekty sú priamo adresované obyvateľom pohraničia. Vďaka mikroprojektom zintenzívňujú miestne komunity na poľskej a na slovenskej strane OÚ kontakty a budujú a upevňujú spoločnú identitu. Je to možné aj vďaka:

- výuke jazyka susednej krajiny,
- spoznávaníu a udržiavaníu tradícií,
- výuke miestneho remesla,
- spoznávaníu dejín pohraničia,
- spoločnému tráveníu času.

Na OÚ pôsobia tiež dve Európske zoskupenia územnej spolupráce (EZÚS): EZÚS TATRY a EZÚS TRITIA. Základný rozdiel medzi euroregiónom a EZÚS spočíva v tom, že skupina subjektov spolupracujúcich v rámci EZÚS má cezhraničnú právnu subjektivitu. Vďaka právnej subjektivite môže EZÚS manažovať finančné prostriedky (ide najmä európske fondy). Euroregión aj EZÚS realizujú projekty, ktoré prispievajú k sociálnemu a hospodárskemu rozvoju územia, na ktorom pôsobia.

Okrem mikroprojektov je cezhraničná spolupráca medzi inštitúciami v pohraničí možná aj vďaka štandardným projektom. Najviac sú do cezhraničnej spolupráce zapojené verejné inštitúcie. Vznikajú iniciatívy organizované vzdelávacími, kultúrnymi inštitúciami a zástupcami takých zložiek ako hasičský zbor, hraničná polícia alebo zdravotnícka záchranná služba. Realizované projekty sa týkajú napríklad:

- budovania a upevňovania sociálnych väzieb,
- realizácie vzdelávacích a kultúrnych iniciatív,
- ochrany a propagácie miestnych pamiatok a turistických atrakcií,
- bezpečnosti,
- a aktivít na zlepšenie široko chápanej kvality života obyvateľov pohraničia.

Všetky vyššie uvedené formy spolupráce (štandardné projekty a mikroprojekty) sú spolufinancované z prostriedkov v rámci jednotlivých programových období poľsko-slovenského Programu cezhraničnej spolupráce INTERREG (2004-2006, 2007-2013, 2014-2020). Každý cezhraničný projekt sa pripravuje a realizuje v poľsko-slovenskom partnerstve. Realizácia spoločných projektov upevňuje fungovanie už existujúcich partnerstiev a prispieva k vzniku nových.

Napriek dobrej spolupráci inštitúcií a obyvateľov OÚ je potrebné vynaložiť ešte mnoho úsilia v oblasti zjednotenia právnych predpisov a postupov v Poľsku a na Slovensku. Rozdiely sa týkajú predovšetkým právomoci a investičných možností poľských a slovenských samospráv. V Poľsku sa úrovne rozhodovacích právomoci nachádzajú v kategóriách štatistického členenia trochu vyššie a sú diferencovanejšie. Rozhodovacie právomoci majú vojvodstvá, okresy a obce, pričom všetky sú zároveň štatistickými a administratívnymi jednotkami. Na Slovensku sú územnými jednotkami s investičnými kompetenciami samoprávne kraje (úroveň NUT III) a obce (úroveň LAU 2). Okresy sú správnymi a štatistickými jednotkami (úroveň LAU 1). Poľské

územné jednotky majú pri realizácii spoločných projektov v rámci INTERREG väčšie administratívne a investičné možnosti ako slovenské jednotky.

Cezhraničnú spoluprácu komplikujú aj nejednotné princípy týkajúce sa realizácie záchranných zásahov v krízových situáciách na území pohraničia. Negatívny dopad na rozvoj cezhraničnej spolupráce môže mať pandémia koronavírusu. V súvislosti so zavedenými obmedzeniami je sťažená realizácia rozbehnutých projektov ako aj tvorba koncepcií nových projektov. Týka sa to predovšetkým aktivít v oblasti vzdelávania, kultúry a posilňovania sociálnych vzťahov.

K najväčším výzvam v oblasti spolupráce medzi inštitúciami a obyvateľmi pohraničia patrí:

- odstraňovanie administratívnych a právnych prekážok pre cezhraničnú spoluprácu, predovšetkým v oblasti rozvoja verejnej dopravy a bezpečnosti obyvateľov,
- stimulovanie ďalšej cezhraničnej inštitucionálnej spolupráce so zohľadnením aktivizácie tretieho sektora ako aj zapojenie výskumného, vývojového a podnikateľského sektora,
- upevňovanie a posilňovanie sociálnych väzieb v pohraničí.

VÝBER HLAVNÝCH OBLASTI INTERVENCIE

Poľsko-slovenská PS vybrala štyri kľúčové oblasti podpory pre Program v rokoch 2021-2027. Sú to:

1. K prírode ohľaduplné a bezpečné pohraničie

Táto oblasť realizuje predpoklady druhého cieľa politiky EÚ *Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa vďaka presadzovaniu čistej a spravodlivej transformácie, zelených a modrých investícií, obehového hospodárstva, adaptácie na zmenu klímy a prevencie a riadenia rizika*. Program podporuje dva špecifické ciele:

- štvrtý cieľ – *podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizika a odolnosti proti katastrofám,*
- siedmy cieľ – *zvyšovanie biodiverzity, zelenej infraštruktúry v mestskom prostredí a znižovanie znečistenia.*

2. Prepojenejšie pohraničie

Táto oblasť realizuje predpoklady tretieho cieľa politiky EÚ *Prepojenejšia Európa*. Program bude podporovať tretí špecifický cieľ – *rozvoj udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy, vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility*.

3. Tvorivé a turisticky atraktívne pohraničie

Táto oblasť realizuje predpoklady štvrtého cieľa politiky EÚ *Sociálnejšia Európa*. Program bude podporovať piaty špecifický cieľ - *zvýšenie úlohy kultúry a cestovného ruchu v hospodárskom rozvoji, sociálnom začlenení a sociálnych inováciách*.

4. Spolupráca medzi inštitúciami a obyvateľmi pohraničia

Táto oblasť realizuje predpoklady špecifického cieľa programov Interreg *Lepšia správa programov Interreg*.

Program bude podporovať tieto ciele:

- prvý cieľ – *posilnenie inštitucionálnej spôsobilosti orgánov verejnej moci, najmä tých, ktoré sú oprávnené riadiť osobitné územia, a zainteresovaných strán;*
- tretí cieľ – *budovanie vzájomnej dôvery, najmä propagáciou akcií „ľudia ľuďom“.*

Skúsenosti využité počas prípravy Programu

V rámci stanovenia prioritných tém spolupráce pre roky 2021-2027 zohľadnila poľsko-slovenská PS:

- vypracovanú sociálno-hospodársku analýzu pohraničia,
- silné a slabé stránky, príležitosti a ohrozenia rozvoja OÚ,
- skúsenosti s realizáciou poľsko-slovenského Programu cezhraničnej spolupráce v rokoch 2007-2013 a 2014-2020,
- výsledky analýz a hodnotenia realizácie Programu v obdobiach 2007-2013 a 2014-2020,
- obmedzené finančné prostriedky, ktoré bude mať Program cezhraničnej spolupráce Poľsko-Slovensko k dispozícii,
- iné programy dostupné pre Poľsko a Slovensko (financované z prostriedkov EÚ).

PS sa v spolupráci s externými expertmi podieľala na príprave sociálno-hospodárskej analýzy OÚ. V tejto analýze boli predstavené rôzne oblasti dôležité pre obyvateľov pohraničia a poľsko-slovenskú cezhraničnú spoluprácu. Boli v nej tiež uvedené hlavné výzvy, ktorým musí čeliť OÚ a možný rozsah podpory v rámci Programu.

Analýza upriamuje pozornosť na prírodné a kultúrne dedičstvo, ktoré je najväčším bohatstvom pohraničia. Tieto zdroje vyžadujú ďalšiu ochranu, propagáciu a rozumné využívanie v prospech cestovného ruchu. Okrem toho je nevyhnutný rozvoj siete cestnej dopravy. Výstavba nových a predovšetkým modernizácia už existujúcich ciest by mala uľahčiť obyvateľom mobilitu na OÚ. Návštevníci sa budú môcť rýchlejšie dostať k turistickým atrakciám pohraničia. Analýza kladie tiež dôraz na význam ďalšieho rozvoja poľsko-slovenskej spolupráce. Podstatné je, aby sa táto spolupráca realizovala na rôznych úrovniach. Spojenie týchto dvoch foriem spolupráce by malo vytvoriť trvalé väzby medzi obyvateľmi pohraničia a posilniť vzťahy medzi poľskými a slovenským inštitúciami.

PS zohľadnila aj skúsenosti z cezhraničnej spolupráce medzi Poľskom a Slovenskom v rokoch 2007-2013 a 2014-2020. Od roku 2007 mali prijímatelia najväčší záujem o aktivity v oblasti ochrany kultúrneho a prírodného dedičstva a zlepšenia dopravnej dostupnosti územia pohraničia. V súvislosti s veľmi potrebnými cezhraničnými cestnými investíciami bola práve na ne presunutá v programovom období 2014-2020 časť prostriedkov pôvodne určených na multimodálnu dopravu a vzdelávanie. Záujem vzbudzujú aj projekty na ochranu biodiverzity a propagáciu potenciálu cestovného ruchu. Doterajšími výsledkami realizovaných projektov je o. i. vytýčenie alebo označenie viac ako 3700 km cezhraničných turistických chodníkov, obnova viac ako 110 objektov kultúrneho dedičstva a modernizácia alebo výstavba takmer 350 km ciest. V rokoch 2007-2013 a 2014-2020 zrealizovali partneri z Poľska a zo Slovenska viac ako 160 štandardných projektov a 1100 mikroprojektov. Do projektov bolo zapojených viac ako 3000 partnerov.

Investície v oblasti dedičstva, cezhraničnej dopravnej dostupnosti a životného prostredia boli v rámci dotazníkového prieskumu realizovaného v roku 2019 medzi členmi PS označené ako prioritné. Tieto oblasti boli tiež často uvádzané v dotazníkovom prieskume (v roku 2020) realizovanom medzi potenciálnymi žiadateľmi Programu.

Zaujímavé sú aj príklady kapitalizácie skúseností a prepojení medzi projektmi Interreg Poľsko – Slovensko a projektmi realizovanými v rámci iných programov. Poľské a slovenské inštitúcie

v pohraničí sa aktívne zapájajú do širších partnerstiev v nadnárodných, cezhraničných a regionálnych programoch. Výsledky takýchto projektov sa využívajú pri plánovaní aktivít v pohraničí a predstavujú cenný prínos pre zaistenie väčšej súdržnosti.

Príkladom kapitalizácie aktivít implementovaných v pohraničí je projekt CRinMA zameraný na ochranu kultúrneho dedičstva v horských oblastiach. Tento projekt získal finančný príspevok v rámci programu Interreg Europe 2014-2020. Jeho cieľom je zlepšiť regionálne politiky a umožniť väčšiu podporu pre horské oblasti a ich kultúrne zdroje. V rámci projektu budú vypracované odporúčania pre programy na roky 2021-2027, vrátane Interreg Poľsko – Slovensko. Odporúčania sa budú týkať napríklad zvýšenia medzinárodnej a medziregionálnej spolupráce inštitúcií, predovšetkým tých, ktoré sú tematicky prepojené s územím, na ktorom pôsobia; umožnenia výmeny skúseností medzi projektmi a inštitúciami počas spoločných veľtrhov. Skúsenosti partnerov projektu CRinMA vychádzajú z programov Interreg V-A 2014-2020 realizovaných v horských oblastiach: Poľsko – Slovensko, Španielsko – Portugalsko (POCTEP) a Francúzsko– Taliansko (ALCOTRA).

Iným príkladom kapitalizácie skúseností v pohraničí sú projekty vytvárajúce úseky cyklotrás a s nimi prepojené turistické atrakcie v rámci „Cesty okolo Tatier“. Prvé z týchto aktivít boli financované ešte pre vstupom Poľska do Európskej únie z programu Phare CBC. Ďalšie etapy tvorby tejto turistickej atrakcie boli realizované nielen v rámci cezhraničných (Interreg PL-SK 2004-2006, 2007-2013, 2014-2020), ale aj v rámci regionálnych programov (napr. Malopoľský regionálny operačný program 2007-2013, Regionálny operačný program Malopoľského vojvodstva 2014-2020, Systém podpory euroregionálnych aktivít (SPERA) 2007-2008, verejná úloha v oblasti cestovného ruchu Maršalkovského úradu Malopoľského vojvodstva s názvom „Pohostinné Malopoľsko“ 2017, 2019, 2020). Hlavné aktivity sa sústredili na spracovanie dokumentácie jednotlivých etáp investícií, výstavbu infraštruktúry cyklistických chodníkov na rôznych úsekoch a výstavbu vzájomných prepojení. Spolufinancovaná bola aj výstavba obslužných miest cyklistov a rozšírenia atrakcií historickej, kultúrnej a prírodnej povahy v blízkosti cesty.

Príkladom pokračovania aktivít realizovaných inštitúciami aktívnymi v pohraničí je projekt „Trasa valašskej kultúry“ financovaný z prostriedkov programu Poľsko - Slovensko 2014-2020. Doplnením a rozšírením týchto aktivít je projekt „Trasa valašskej kultúry v poľsko-ukrajinskom pohraničí“ spolufinancovaný v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Poľsko – Bielorusko – Ukrajina 2014-2020. Trasa valašskej kultúry je medzinárodnou kultúrnou cestou, ktorá

propaguje a chráni miestne historicko-kultúrne dedičstvo. Oba tieto projekty realizujú spoločný cieľ – vytvoriť integrovaný produkt cestovného ruchu spojený s valašskou kultúrou, obnoviť pastierske tradície a šíriť valašskú pastiersku kultúru poľsko-slovensko-ukrajinského pohraničia.

Podobne ako v predchádzajúcich programových obdobiach je naďalej dôležitým prvkom Programu Poľsko – Slovensko v rokoch 2021-2027 odstraňovanie prekážok, vrátane administratívno-právnych. V programovom období 2007-2013 bolo zrealizovaných 8 mikroprojektov zameraných na odstránenie tohto typu prekážok a v programovom období 2014-2020 jeden štandardný projekt a 3 mikroprojekty. Ich tematika bola spojená predovšetkým s uľahčením spolupráce medzi jednotkami územnej samosprávy a záchrannými zložkami. Spolupráca sa o. i. sústredila na vypracovanie spoločných postupov v oblasti bezpečnosti, hospodárskej spolupráce a rozvoja a podpory podnikania v pohraničí. Tieto témy by mali byť naďalej realizované a rozvíjané v rokoch 2021-2027. Z tohto dôvodu budú potrebné sieťové projekty, teda aj tie, ktoré sú zamerané na integráciu predchádzajúcich aktivít. Dôležitou výzvou je predchádzanie negatívnym následkom zmien klímy v podobe prírodných katastrof (povodne, suchá, požiare). V tomto kontexte majú mimoriadny význam cezhraničné projekty z oblasti krízového riadenia.

Počas prípravy Programu PS zohľadnila relatívne malé finančné prostriedky, ktoré bude mať Program cezhraničnej spolupráce Poľsko – Slovensko k dispozícii pre roky 2021-2027. Z tohto dôvodu sa PS sústredila na výzvy, ktorým bude v rámci cezhraničnej spolupráce potrebné čeliť efektívnejšie. Mnohé problémy pohraničia uvedené v sociálno-hospodárskej analýze môžu byť financované z národných prostriedkov a z iných programov financovaných Európskou úniou.

[Tento fragment bude doplnený 3-5 vetami, až po zverejnení detailných rozsahov uvedených programov]

Vzhľadom na veľký záujem a pozitívne efekty realizácie fondu mikroprojektov v predchádzajúcich programových obdobiach bude táto forma spolupráce pokračovať v rokoch 2021-2027. Mikroprojekty boli realizované v rámci strešných projektov riadených poľskými stranami euroregiónov a slovenskými vyššími územnými celkami. Mikroprojekty sú často prvou skúsenosťou žiadateľov a prijímateľov s cezhraničným programom. Vďaka skúsenostiam získaným počas realizácie mikroprojektov môžu úspešnejšie žiadať o väčšie prostriedky dostupné v rámci štandardných projektov. Úspešné ukončenie mikroprojektu

a dobrá spolupráca so zahraničným partnerom často spúšťa realizáciu ďalších projektov. V programe 2014-2020 bolo na realizáciu fondu mikroprojektov určených 15 % alokácie EFRR Programu.

[Presná forma realizácie FMP bude určená v neskoršej fáze].

Súlad so strategickými dokumentmi

Program zohľadňuje strategické ciele Stratégie Európskej únie pre región Baltského mora (EUSBSR) a Stratégie Európskej únie pre podunajskú oblasť (Dunajská stratégia). Aktivity naplánované na podporu v Programe sú zhodné s cieľmi oboch stratégií.

Aktivity Programu, ktoré budú realizované v oblasti „K prírode ohľaduplné a bezpečné pohraničie“ budú v súlade s cieľmi EUSBSR *Záchrana mora* a *Zvýšenie prosperity*, predovšetkým v oblasti aktivít zameraných na ochranu prírody a zlepšenie spolupráce. Aktivity, ktoré budú realizované v oblasti „Prepojenejšie pohraničie“ budú podporovať cieľ EUSBSR *Prepojenie regiónu*. Podpora naplánovaná v oblasti „Tvorivé a turisticky atraktívnejšie pohraničie“ je zhodná s cieľom EUSBSR *Zvýšenie prosperity*. Aktivity realizované v rámci všetkých špecifických cieľov, so zvláštnym zreteľom na špecifický cieľ Interreg, sú zhodné s horizontálnymi prioritami: *Angažovanosť, Susedia a Propagácia*.

Aktivity naplánované v oblasti „K prírode ohľaduplné a bezpečné pohraničie“ sú v súlade predovšetkým s 2. pilierom Dunajskej stratégie *Ochrana životného prostredia v podunajskej oblasti*, a v trochu menšej miere s jej 1. pilierom *Prepojenie podunajskej oblasti – doprava, energia, kultúra a cestovný ruch* (v oblasti propagácie OZE). Aktivity realizované v oblastiach „Prepojenejšie pohraničie“ a „Tvorivé a turisticky atraktívne pohraničie“ sú zhodné s 1. pilierom Dunajskej stratégie *Prepojenie podunajskej oblasti – doprava, energia, kultúra a cestovný ruch*, najmä v oblasti propagácie kultúry, cestovného ruchu a medzilľudských vzťahov.

Aktivity realizované v rámci špecifického cieľa Interreg môžu mať natoľko diferencovaný charakter, že je potrebné spomenúť ich potenciálny príspevok (aspoň nepriamym spôsobom) k napĺňaniu cieľov v rámci každého zo štyroch pilierov Dunajskej stratégie.

Program podporuje hlavné ciele Územnej agendy 2030: Spravodlivú Európu a Zelenú Európu v aspekte propagácie perspektív rozvoja všetkých oblastí a spoločností a ochrany životného prostredia. Program je zhodný predovšetkým s prioritou 1c: *Integration beyond borders*:

easier living and working across national borders a propaguje úlohu stabilnej cezhraničnej, nadnárodnej a medziregionálnej spolupráce v oblasti rozvoja trhu práce, mobility a spolupráce medzi inštitúciami. Okrem toho je prioritou programu „K prírode ohľaduplné a bezpečné pohraničie“ prepojená s prioritou 2a tejto agendy: *Healthy environment: better ecological livelihoods, climate-neutral and resilient towns, cities and regions*. Týmto spôsobom podporuje aktivity zamerané na adaptáciu na zmenu klímy, krízové riadenie, ochranu biodiverzity a starostlivosť o prírodné a kultúrne dedičstvo Európy.

Program je v súlade aj s návrhom Makroregionálnej stratégie EÚ pre Karpatský región. Poľsko, Slovensko, Maďarsko a Ukrajina podpísali v roku 2018 deklaráciu o vzniku tejto stratégie a jej hlavným cieľom je posilniť konkurencieschopnosť a atraktivnosť Karpatského makroregiónu s využitím jedinečného prírodného a kultúrneho dedičstva a vnútorného rozvojového potenciálu. Kľúčové bude vytvorenie konkurenčnej výhody umožňujúcej zvýšiť úroveň a kvalitu života obyvateľov a súčasne zachovať unikátne ekologické hodnoty Karpát. To by malo byť dosiahnuté prostredníctvom podpory troch prioritných oblastí: Konkurencieschopné Karpaty, Zelené Karpaty a Súdržné Karpaty. Aktivity naplánované v Programe v rámci priority „K prírode ohľaduplné a bezpečné pohraničie“ sú v súlade s II. prioritnou oblasťou: Zelené Karpaty; aktivity v rámci priority „Prepojenejšie pohraničie“ zapadajú do III. prioritnej oblasti: Súdržné Karpaty, a prioritou „Tvorivé a turisticky atraktívnejšie pohraničie“ sa spája s I. prioritnou oblasťou: Konkurencieschopné Karpaty.

Na OÚ bude poskytovaná aj podpora spolufinancovaná z európskych prostriedkov iných ako Program Poľsko – Slovensko 2021-2027. OÚ sa bude – v celku alebo čiastočne – prekrývať s územím, na ktorom bude poskytovaná podpora v rámci:

- iných programov cezhraničnej spolupráce: Interreg Poľsko – Bielorusko – Ukrajina 2021-2027, Interreg Slovensko – Česká republika 2021-2027 a Interreg V-A Česká republika – Poľsko 2021-2027;
- Programu cezhraničnej spolupráce ENPI Maďarsko – Slovensko – Rumunsko – Ukrajina;
- regionálnych operačných programov pre Sliezske, Malopoľské a Podkarpatské vojvodstvo v Poľsku;
- Makroregionálneho programu Východné Poľsko 2020+ (na Slovensku sa nepredpokladajú analogické riešenia);

- národných programov (pozn. na Slovensku bude vytvorený len 1 národný program – Operačný program Slovensko).

Existujú štyri oblasti, v ktorých bude intervencia z ostatných programov tematicky zhodná s podporou poskytovanou v rámci programu Poľsko – Slovensko 2021-2027.

Prvou oblasťou je starostlivosť o životné prostredie. Aktivity zamerané na ochranu prírodných zdrojov sú naplánované o. i. v Programe Poľsko – Bielorusko – Ukrajina 2021-2027 a v programe Česká republika – Poľsko 2021-2027. Na základe pripravovaných diagnostických dokumentov možno predpokladať, že táto ochrana bude tiež realizovaná v rámci Programu cezhraničnej spolupráce ENPI Maďarsko – Slovensko – Rumunsko – Ukrajina. Navyše, tematika ochrany prírodných zdrojov bude rozpracovaná v rámci regionálnych operačných programov a sektorových národných programov. Rôzne aktivity spojené so starostlivosťou o životné prostredie, predchádzanie rizikám a pod. sa vzájomne podporujú. Čím viac subjektov sa do realizácie tohto typu úloh zapojí, tým viditeľnejšie môžu byť zmeny stavu životného prostredia.

Druhá oblasť súvisí s rozvojom cestovného ruchu. V cezhraničných programoch (napr. Poľsko – Bielorusko – Ukrajina 2021-2027, Česká republika – Poľsko 2021-2027) sa bude podpora sústrediť na posilnenie potenciálu pohraničných oblastí. Národné a regionálne operačné programy predpokladajú skôr bodovú intervenciu (napr. zameranú na vzácne historické objekty, umelecké diela s veľkou kultúrnou hodnotou). No rozvoj turisticko-rekreačného zázemia v predmetnej časti OÚ môže mať aj vďaka podpore spoza Programu Poľsko – Slovensko 2021-2027 pozitívny vplyv na ostatné územie pohraničia a prilákať turistov do tejto oblasti. Zvýšenie atraktívnosti vybraných častí je prospešné pre celé OÚ.

Tretia oblasť sa týka dopravy. Základná viditeľná tendencia je taká, že čím širší je územný dosah programu, tým vyššie triedy a kategórie ciest získavajú podporu. Podobne ako sa Program Poľsko – Slovensko 2021-2027 sústreďuje na lokálne cesty, tak napr. Východné Poľsko 2020+ bude financovať výstavbu a modernizáciu štátnych a krajských ciest, rozvoj železničnej siete a infraštruktúry subregionálnej prepravy. Vďaka takto konštruovanej podpore by malo dôjsť ku komplexnejšiemu zlepšeniu stavu cestnej infraštruktúry.

Štvrtá oblasť je charakteristická pre programy cezhraničnej spolupráce a je spojená s podporovaním spolupráce medzi inštitúciami a obyvateľmi. Vo všeobecnosti integrácia osôb z rôznych krajín alebo kultúr učí otvorenosť a toleranciu. Z tohto dôvodu posilní budovanie

vzájomnej dôvery podporovanej z rôznych programov Interreg, rozvoj medziľudských vzťahov založených na úcte a vzájomnom záujme.

Mnohé iniciatívy a podporné programy implementované na OÚ sú koordinované. Zástupcovia tých istých samospráv, a tiež iných inštitúcií alebo skupín, sú v jednotlivých programoch členmi Monitorovacích výborov. Vďaka tomu budú mať informácie o súhrne aktivít plánovaných a vyvíjaných na danom území a/alebo v danej tematickej oblasti. Majú reálny vplyv na podobu intervencie v jednotlivých programoch a môžu dohliadať na súdržnosť podpory realizovanej na OÚ. Okrem tohto orgány programu (t. j. predovšetkým RO, SpS a RKB) budú podporovať prenos poznatkov medzi Programom Poľsko – Slovensko 2021-2027 a ostatnými iniciatívami.

[bude to spresnené po zverejnení návrhov iných programov pre budúce programové obdobie 2021-2027 – predovšetkým týkajúcich sa regionálnych operačných programov, Interreg Slovensko – Česká republika 2021-2027 a Programu cezhraničnej spolupráce ENPI Maďarsko – Slovensko – Rumunsko – Ukrajina (aktuálne sú návrhy dokumentov zverejnené v diagnostickej fáze)]

1.3. Zdôvodnenie výberu cieľov politiky a špecifických cieľov programu Interreg, zodpovedajúcich priorít, špecifických cieľov a foriem podpory, ktorými sa v relevantných prípadoch riešia chýbajúce spojenia v cezhraničnej infraštruktúre

Referencia: Článok 17(4)(c)

Tabuľka 1

Vybrané ciele politiky alebo špecifické ciele programu Interreg	Vybraný špecifický cieľ	Priorita	Odôvodnenie výberu
2. cieľ politiky – ekologickejšia, nízkouhlíková Európa vďaka presadzovaniu čistej a spravodlivej	iv) podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizika a odolnosti proti katastrofám.	Priorita 1. K prírode ohľaduplné a bezpečné pohraničie	Výzva akou sú zmeny klímy vyžaduje nápravné opatrenia vo svetovom meradle. Zároveň by mali byť realizované na miestnej úrovni opatrenia zmierňujúce následky týchto zmien. Následky zmien klímy sú

Vybrané ciele politiky alebo špecifické ciele programu Interreg	Vybraný špecifický cieľ	Priorita	Odôvodnenie výberu
energetickej transformácie, zelených a modrých investícií, obehového hospodárstva, adaptácie na zmenu klímy a prevencie a riadenia rizika			výrazne viditeľné v pohraničí. Sú to napríklad nasledujúce atmosférické javy: • silné a nárazové vetry, • prudké búrky, • privalové dažde (často spôsobujúce povodne a záplavy), • obdobia sucha, ktoré môžu ohroziť bezpečnosť obyvateľov a zapríčiniť škody na majetku v infraštruktúre (napr. zaplavené cesty, poškodené elektrické vedenia). Výber tohto špecifického cieľa umožní realizáciu projektov, ohraničujúcich následky opísaných javov. Vďaka plánovaným investíciám sa obmedzí škála ohrození spôsobených prudkými atmosférickými javmi. Predpokladá sa spolufinancovanie aktivít ktoré: • budú minimalizovať následky „nežiaducich“

Vybrané ciele politiky alebo špecifické ciele programu Interreg	Vybraný špecifický cieľ	Priorita	Odôvodnenie výberu
			javov vyplývajúcich zo zmien klímy, napr. výstavba vodných záhrad, objektov drobnej retencie, investície do vodozádržných opatrení a zachytávania dažďovej vody, • zvýšia povedomie obyvateľov o ekologických riešeniach prostredníctvom doplňujúcich informačno-propagačných aktivít. Účinnosť aktivít zameraných na zmierňovanie následkov zmien klímy na OÚ vyžaduje rovnaké zapojenie poľskej a slovenskej strany. Cezhraničná spolupráca v tejto oblasti môže pomôcť vypracovať jednotné postupy a systémy prevencie, monitoringu, reagovania a odstraňovania následkov krízových situácií spôsobených prudkými atmosférickými javmi.

Vybrané ciele politiky alebo špecifické ciele programu Interreg	Vybraný špecifický cieľ	Priorita	Odôvodnenie výberu
			Predchádzanie ďalším zmenám klímy je v súčasnosti dôležitým prvkom strategických dokumentov a politík na rôznych implementačných úrovniach (od obecnej po svetovú). V súvislosti s tým bude zapojenie uvedeného špecifického cieľa do Programu podporovať globálne snahy v predmetnej oblasti. [1774 / 2000]
2. cieľ politiky – ekologickejšia, nízkouhlíková Európa vďaka presadzovaniu čistej a spravodlivej energetickej transformácie, zelených a modrých investícií, obehového hospodárstva, adaptácie na zmenu klímy a prevencie a riadenia rizika	vii) zvyšovanie biodiverzity, zelenej infraštruktúry v mestskom prostredí a znižovanie znečistenia	Priorita 1. K prírode ohľaduplné a bezpečné pohraničie	Prírodné zdroje, krajinné hodnoty a ich rozmanitosť sú bohatstvom OÚ a tvoria jeho turistickú atraktivnosť. Sociálno-hospodárska analýza ukázala, že vzhľadom na veľkú rozlohu chránených území patrí OÚ k najvzácnejším oblastiam v Poľsku a na Slovensku. Zachovanie vysokej miery biodiverzity rastlín a živočíchov vyskytujúcich sa v pohraničí má obrovský poznávací význam. Zachovanie biodiverzity je tiež veľmi dôležité pre budúce generácie. V súvislosti s tým je nevyhnutná ochrana životného prostredia na OÚ, ale súčasne aj

Vybrané ciele politiky alebo špecifické ciele programu Interreg	Vybraný špecifický cieľ	Priorita	Odôvodnenie výberu
			účinné a udržateľné využitie jeho prírodných zdrojov na oboch stranách hranice. Výber tohto špecifického cieľa umožní realizovať projekty, ktoré: • budú chrániť vzácne prírodné územia, • budú bojovať s inváznymi druhmi, ktoré predstavujú hrozbu pre unikátny biosystém pohraničia, • rozšíria cezhraničnú spoluprácu v oblasti sledovania a riadenia migrácie živočíchov, zachovania ekologických koridorov, monitorovania prírodných hrozieb a ich oznamovania, • budú podporovať verejné povedomie o biodiverzite prostredníctvom informačno-edukačných aktivít.

Vybrané ciele politiky alebo špecifické ciele programu Interreg	Vybraný špecifický cieľ	Priorita	Odôvodnenie výberu
			Realizácia projektov by mala prispievať k zachovaniu dobrého stavu prírodného dedičstva OÚ a zároveň umožňovať využívanie tohto dedičstva na vzdelávacie a turistické ciele. Vďaka tomu bude môcť viac osôb navštevovať pohraničie bez negatívnych následkov pre stav jeho životného prostredia. [1467 / 1500]
3. cieľ politiky – Prepojenejšia Európa vďaka posilneniu mobility a regionálnej prepojenosti IKT	iii) rozvoj udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy, vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility.	Priorita 2. Prepojenejšie pohraničie	Sociálno-hospodársky rozvoj pohraničia obmedzujú identifikované problémy spojené s cezhraničnou mobilitou: • nízka dopravná dostupnosť, • nedostatočný počet a predovšetkým kvalita lokálnych a regionálnych cezhraničných prepojení, • chýbajúce úseky, ktoré by spájali lokálne cesty na oboch stranách hranice, • deficit v oblasti sprievodnej infraštruktúry (napr.

Vybrané ciele politiky alebo špecifické ciele programu Interreg	Vybraný špecifický cieľ	Priorita	Odôvodnenie výberu
			pouličného osvetlenia, parkovacích miest pri cestách, chodníkov). Dlhý čas prejazdu a nízky komfort cestovania sťažujú každodenné kontakty Poliakov a Slovákov. Takýto stav môže vytvoriť prekážky pre cezhraničnú spoluprácu a zabrániť využitiu turistického potenciálu OÚ v plnom rozsahu. Výber predmetného špecifického cieľa umožní realizáciu projektov, výsledkom ktorých bude zlepšenie cestnej infraštruktúry a týmto aj skrátenie času prejazdu medzi časťami pohraničia na poľskej a na slovenskej strane. Ďalšími predpokladanými výsledkami aktivít budú: • zintenzívnenie a prehĺbenie socioekonomických vzťahov v pohraničí, • zvýšenie počtu turistov spoza OÚ,

Vybrané ciele politiky alebo špecifické ciele programu Interreg	Vybraný špecifický cieľ	Priorita	Odôvodnenie výberu
			posilnenie budovania regionálnej identity zintenzívnením cestovného ruchu obyvateľov v rámci pohraničia. [1638/2000]
4. cieľ politiky - Sociálnejšia Európa vďaka vykonávaniu Európskeho piliera sociálnych práv	v) zvýšenie úlohy kultúry a cestovného ruchu v hospodárskom rozvoji, sociálnom začlenení a sociálnych inováciách	Priorita 3. Tvorivé a turisticky atraktívnejšie pohraničie	Cestovný ruch založený na kultúrnom a prírodnom dedičstve je najväčším potenciálom pohraničia a základom jeho rozvoja. Kultúrne bohatstvo OÚ zahŕňa o. i. objekty: - hmotného dedičstva (napr. hrady, zámky, mestské pamiatkové rezervácie, kúpeľné komplexy, skanzeny), - nehmotného dedičstva (napr. tradičný ľudový tanec a spev, tradičné techniky ľudového remesla), - z ktorých 10 je zapísaných do zoznamu UNESCO.

Vybrané ciele politiky alebo špecifické ciele programu Interreg	Vybraný špecifický cieľ	Priorita	Odôvodnenie výberu
			V rámci Programu podporované aktivity na ochranu dedičstva pohraničia umožnia pokračovať v cieľoch doteraz realizovaných projektov. Tieto aktivity sa týkajú napríklad renovácie kultúrnych pamiatok, rekonštrukcie a výstavby objektov muzeálneho charakteru, rozšírenia turistických chodníkov a výstavby úsekov siete cyklotrás. Využitie skúseností prijímateľov posilní cezhraničnú spoluprácu v tejto oblasti. Výber tohto špecifického cieľa je zameraný na zvýšenie úlohy cestovného ruchu a kultúry v hospodárskom rozvoji, sociálnom začlenení a sociálnych inováciách v pohraničí. Cieľom realizovaných projektov bude lepšie využitie turistického potenciálu regiónu. Potreba týchto aktivít je viditeľná napríklad v kontexte zriadenia integrovaných systémov cezhraničných turistických

Vybrané ciele politiky alebo špecifické ciele programu Interreg	Vybraný špecifický cieľ	Priorita	Odôvodnenie výberu
			informácií. Širší prístup k integrovanej ponuke uľahčí návštevníkom pohraničia využívať väčší počet atrakcií a predlží dobu ich pobytu na tomto území. Okrem toho umožní rozvoj medzisektorovej spolupráce a propagáciu spoločných produktov a iniciatív. Zachovanie, sprístupňovanie a propagácia kultúrneho a prírodného dedičstva môže prispieť k: • tvorbe a rozvoju značiek cestovného ruchu regiónu, • zaisteniu ochrany existujúcich kultúrnych a prírodných zdrojov, • zachovaniu umenia a tradičného remesla, • podpore rozvoja cezhraničnej miestnej identity medzi obyvateľmi pohraničia. [1604/2000]

Vybrané ciele politiky alebo špecifické ciele programu Interreg	Vybraný špecifický cieľ	Priorita	Odôvodnenie výberu
Špecifický cieľ Interreg – Lepšia správa programov Interreg	ai) posilnenie inštitucionálnej spôsobilosti orgánov verejnej moci, najmä tých, ktoré sú oprávnené riadiť osobitné územia, a zainteresovaných strán	Priorita 4. Spolupráca medzi inštitúciami a obyvateľmi pohraničia	OÚ musí čeliť výzvam spojeným s tým, že sa nachádza v horských oblastiach (napr. lavínam, zosuvom). Okrem toho sa toto územie vyznačuje nižšou ekonomickou a sociálnou aktivitou ako je požadovaná. Na predchádzanie týmto javom a neutralizáciu ich následkov je naplánované spolufinancovanie aktivít, ktoré: • prispejú k zlepšeniu cezhraničnej spolupráce v oblasti krízového riadenia, napr. k zlepšeniu komunikácie a kooperácie záchranných zložiek; • zvýšia úroveň sociálnej a ekonomickej aktivity obyvateľstva prostredníctvom posilnenia potenciálu poľských a slovenských aktivizačných inštitúcií. Účinnosť predchádzania negatívnym prírodným a sociálnym javom je podmienená komplexným

Vybrané ciele politiky alebo špecifické ciele programu Interreg	Vybraný špecifický cieľ	Priorita	Odôvodnenie výberu
			prístupom. Štátna hranica je v tomto prípade len teoretická. Zapojenie poľskej a slovenskej strany musí zvýšiť primeranosť a účinnosť plánovaných intervencií (v porovnaní s individuálne realizovanými). Aj spoločné aktivity musia byť efektívnejšie. Sociálna a ekonomická aktivizácia sú cieľom politík a stratégií na úrovniach od európskej po obecnú. Preto bude tento špecifický cieľ podporovať postupy viacerých úrovní verejnej správy a samosprávy zamerané na zvýšenie zamestnanosti a občianskej participácie. Rovnaká situácia je aj v oblasti krízového riadenia. [597/2000]
Špecifický cieľ Interreg – lepšia správa programov Interreg	aiii) budovanie vzájomnej dôvery, najmä propagáciou akcií „ľudia ľuďom“	Priorita 4. Spolupráca medzi inštitúciami a obyvateľmi v pohraničí	Medzi Poľskom a Slovenskom sa nevyskytuje prekážka významného nedostatku dôvery k obyvateľom susednej krajiny. V pohraničí sú realizované iniciatívy zdola, zamerané na spoločné riešenie problémov/výziev. Pohraničie

Vybrané ciele politiky alebo špecifické ciele programu Interreg	Vybraný špecifický cieľ	Priorita	Odôvodnenie výberu
			má silný potenciál umožňujúci využívať vytvorené väzby pre rozvoj OÚ. No prekážkou pre zapojenie sa subjektov do tohto druhu aktivít sú niekedy organizačno-finančné záležitosti. Pre posilnenie záujmu o spoluprácu a odstraňovanie prekážok spojených s touto spoluprácou sa predpokladá spolufinancovanie aktivít zameraných na: • budovanie a rozvoj cezhraničných partnerstiev fungujúcich v oblastiach kultúry, ekológie, hospodárstva, • propagáciu myšlienky spolupráce a jej dobrej praxe, • zvýšenie environmentálneho povedomia a spoločnej identity obyvateľov pohraničia.

Vybrané ciele politiky alebo špecifické ciele programu Interreg	Vybraný špecifický cieľ	Priorita	Odôvodnenie výberu
			Ich realizácia by sa mala prejavíť v zlepšení kvality života v pohraničí v rôznych aspektoch. Spolupráca poľskej a slovenskej strany je pre budovanie identity pohraničia a riešenie jeho naliehavých problémov nevyhnutná. Zároveň je cezhraničná kooperácia dôležitým prvkom vízií európskych politík. Pozorujeme tiež zvýšené celosvetové úsilie o ochranu životného prostredia, k čomu bude prispievať Program. [1007/2000]

2. Priority [300]

Reference: Article 17(4)(d) and (e)

2.1. Názov priority (zopakovaný pre každú prioritu)

Referencia: Článok 17(4)(d)

K prírode ohľaduplné a bezpečné pohraničie [41/300]

2.1.1. Špecifický cieľ: Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizika a odolnosti proti katastrofám

Referencia: Článok 17(4)(e)

2.1.1.1 Súvisiace typy akcií a ich očakávaný príspevok k splneniu týchto cieľov a v prípade potreby aj k realizácii makroregionálnych stratégií a stratégií pre morské oblasti

Referencia: Článok 17(4)(e)(i), článok 17(9)(c)(ii) [1422/7000]

Typy aktivít:

1. investičné aktivity zamerané na zmierňovanie negatívnych následkov zmien klímy, v cezhraničnom meradle, vrátane prírodných katastrof
2. analýzy, stratégie, programy zamerané na vypracovanie akčných plánov (vrátane implementácie pilotných riešení), ktorých cieľom je predchádzanie negatívnym následkom zmien klímy v cezhraničnom meradle, najmä v podobe prírodných katastrof.
3. vzdelávacie aktivity v oblasti adaptačných a mitigačných opatrení na zmeny klímy, ktoré budú realizované ako doplnkové aktivity pre dva prvé typy aktivít.

Tieto aktivity sú odpoveďou na potrebu vypracovania riešení zmierňujúcich následky nárazových atmosférických javov, ktoré vyplývajú zo zmien klímy. Uvedené aktivity podporia realizáciu špecifického cieľa súvisiaceho s adaptáciou na zmeny klímy, prevenciou rizík a zvyšovaním odolnosti voči katastrofám. Predpokladá sa, že v ich dôsledku vzniknú o. i. analytické elaboráty, stratégie a programy, ktoré umožnia naplánovať riešenia predchádzajúce negatívnym následkom zmien klímy. Investičné projekty prispievajú k zmierňovaniu následkov zmien klímy a vzdelávacie aktivity umožnia obyvateľom pohraničia lepšie spoznať dostupné ekologické riešenia. Týmto spôsobom doplnia a posilnia dopad investičných a analytických projektov.

Pre programy INTERACT a ESPON:

Referencia: Článok 17(9)(c)(i)

Definícia jediného prijímateľa alebo obmedzeného zoznamu prijímateľov a postupu udeľovania

2.1.1.2 Ukazovatele

Referencia: Článok 17(4)(e)(ii), článok 17(9)(c)(iii)

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Ident. kód [5]	Ukazovateľ	Merná jednotka [255]	Čiastkový cieľ (2024) [200]	Cieľová hodnota (2029) [200]
1	2.4	RCO 116	Spoločne vypracované riešenia	Počet spoločne vypracovaných riešení		
1	2.4	RCO 84	Spoločné pilotné aktivity implementované v rámci projektov	Počet pilotných aktivít		
1	2.4	RCO 83	Vypracované alebo implementované spoločné stratégie/akčné plány	Počet stratégií/ akčných plánov		

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Ident. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
1	2.4	RCR 104	Riešenia implementované alebo rozvíjané organizáciami	Počet implementovaných alebo rozvíjaných riešení				Centrálny teleinformačný systém 2021	

2.1.1.3 Hlavné cieľové skupiny

Referencia: Článok 17(4)(e)(iii), Článok 17(9)(c)(iv) [893/7000]

Hlavnou cieľovou skupinou budú všetci obyvatelia OÚ. K cieľovej skupine je potrebné započítať aj návštevníkov – turistov, kúpeľných hostí a aj tých, ktorí navštevujú OÚ z pracovných dôvodov. Všetci budú môcť naplno využívať výsledky aktivít realizovaných v rámci priority. Vypracované stratégie, analýzy a implementácia pilotných aktivít v oblasti predchádzania negatívnym následkom zmien klímy umožnia obyvateľom OÚ a návštevníkom bezpečný pohyb v pohraničí.

Priamymi prijímateľmi projektov budú zložky krízového riadenia (napr. polícia, hasičský zbor, horská záchranná služba, vodná záchranná služba, záchranná zdravotná služba).

2.1.1.4 Osobitné cieľové územia vrátane plánovaného využívania integrovaných územných investícií, miestneho rozvoja vedeného komunitou alebo ďalších územných nástrojov

Referencia: Článok 17(4)(e)(iv) [11/7000]

Aktivity budú zastrešovať celé OÚ. Intervencie spojené s predchádzaním prírodným katastrofám (napr. sucho, povodeň) budú zamerané predovšetkým na horské oblasti, v ktorých je tento problém obzvlášť výrazný.

2.1.1.5 Plánované využitie finančných nástrojov

Referencia: Článok 17(4)(e)(v) [58/7000]

Nepredpokladá sa využívanie finančných nástrojov.

2.1.1.6 Orientačné rozdelenie plánovaných programových zdrojov podľa typu intervencie

Referencia: Článok 17(4)(e)(vi), Článok 17(9)(c)(v)

Tabuľka 4: Kódy pre dimenziu 1 – Oblasť intervencie

Priorita	Fond	Špecifický cieľ	Kód	Suma (EUR)
1	EFRR	2.4	035 Opatrenia zamerané na adaptáciu voči zmenám klímy a prevenciu ohrození spojených so zmenami klímy týkajúce sa povodní; riadenie rizika spojeného so zmenami klímy (vrátané zvyšovania povedomia, ochrany obyvateľstva a vytvorenia systémov a infraštruktúry krízového riadenia v prípade pohrôm a katastrof)	
1	EFRR	2.4	036 Opatrenia zamerané na adaptáciu voči zmenám klímy, prevenciu ohrození spojených so zmenami klímy týkajúce sa požiarov a riadenie rizík spojených so zmenami klímy (vrátane zvyšovania povedomia, ochrany obyvateľstva, systémov a infraštruktúry krízového riadenia v prípade živelných pohrôm a katastrof)	
1	EFRR	2.4	037 Opatrenia zamerané na adaptáciu voči zmenám klímy, prevenciu iných ohrození spojených so zmenami klímy napr.: erózie a sucha; riadenie rizika v tejto oblasti (vrátane zvyšovania povedomia, ochrany obyvateľstva, systémov a infraštruktúry krízového riadenia v prípade živelných pohrôm a katastrof)	

Tabuľka 5: Kódy pre dimenziu 2 – Forma financovania

Priorita	Fond	Špecifický cieľ	Kód	Suma (EUR)
1	EFRR	2.4	01 Nenávratný príspevok	15 % alokácie Programu

Tabuľka 6: Kódy pre dimenziu 3 – Územný mechanizmus realizácie a územné zameranie

Priorita	Fond	Špecifický cieľ	Kód	Suma (EUR)
1	EFRR	2.4	48 Nie je určené konkrétne osobitné územie	15 % alokácie Programu

2.1.2. Špecifický cieľ: Zvyšovanie biodiverzity, zelenej infraštruktúry v mestskom prostredí a znižovanie znečistenia

Referencia: Článok 17(4)(e)

2.1.2.1 Súvisiace typy akcií a ich očakávaný príspevok k splneniu týchto cieľov a v prípade potreby aj k realizácii makroregionálnych stratégií a stratégií pre morské oblasti

Referencia: Článok 17(4)(e)(i), článok 17(9)(c)(ii) [1635/7000]

Typy aktivít:

1. aktivity, ktorých cieľom je ochrana území vzácných z prírodného hľadiska,
2. aktivity, ktorých cieľom je predchádzať šíreniu a výskytu invázných druhov,
3. analýzy, stratégie, programy (vrátane implementácie pilotných riešení) v rámci vypracovávania akčných plánov v prospech ochrany a zachovania cezhraničných ekologických koridorov.
4. vzdelávacie aktivity zamerané na zvýšenie verejného povedomia o biodiverzite (ako doplnenie troch prvých typov aktivít).

Tieto aktivity posilnia potenciál pohraničia, ktorým je vysoká miera biodiverzity, mnohé chránené územia a bohatstvo prírodných zdrojov. Vybrané aktivity implementujú špecifický cieľ zameraný na zachovanie životného prostredia v nezhoršenom stave a zvýšenie biodiverzity. Projekty spolufinancované z prostriedkov Programu prispievajú k zachovaniu vzácného prírodného dedičstva OÚ. Vďaka ich realizácii sa zvýšia možnosti využívania vzdelávacích a turistických hodnôt pohraničia. Predpokladaný nárast počtu návštevníkov nebude mať negatívny vplyv na stav životného prostredia v pohraničí, pretože prostredníctvom naplánovaných vzdelávacích aktivít sa bude propagovať sociálne správanie a postoje zamerané na udržateľný manažment a využívanie prírodných zdrojov. Zrealizované projekty navyše prispievajú k posilneniu sociálnej súdržnosti a pozitívne ovplyvnia spôsob vnímania regiónu a jeho cezhraničného prírodného dedičstva obyvateľmi pohraničia.

Pre programy INTERACT a ESPON:

Referencia: Článok 17(9)(c)(i)

Definícia jediného prijímateľa alebo obmedzeného zoznamu prijímateľov a postupu udeľovania

2.1.2.2 Ukazovatele

Referencia: Článok 17(4)(e)(ii), článok 17(9)(c)(iii)

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Ident. kód [5]	Ukazovateľ	Merná jednotka [255]	Čiastkový cieľ (2024) [200]	Cieľová hodnota (2029) [200]
1	2.7	RCO 116	Spoločne vypracované riešenia	Počet spoločne vypracovaných riešení		
1	2.7	RCO 84	Spoločné pilotné aktivity implementované v rámci projektov	Počet pilotných aktivít		
1	2.7	RCO 83	Vypracované alebo implementované spoločné stratégie/akčné plány.	Počet stratégií/ akčných plánov		

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Ident. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
1	2.7	RCR 104	Riešenia implementované alebo rozvíjané organizáciami	Počet implementovaných alebo rozvíjaných riešení				Centrálny teleinformačný systém 2021	

2.1.2.3 Hlavné cieľové skupiny

Referencia: Článok 17(4)(e)(iii), Článok 17(9)(c)(iv) [803/7000]

Cieľom naplánovaných aktivít v rámci priority je zlepšenie stavu životného prostredia v pohraničí. Vďaka priaznivým zmenám životného prostredia budú hlavnou cieľovou skupinou realizovaných aktivít všetci obyvatelia OÚ, turisti a návštevníci, ktorí budú mať záujem o dobrý stav životného prostredia na tomto území. Vyvíjané aktivity prispievajú aj k zvýšeniu kvality života obyvateľov OÚ a ich hostí.

Priamymi prijímateľmi projektov budú vlastníci, správcovia a prevádzkovatelia prírodných objektov a komplexov, štátne lesy, ich organizačné jednotky a organizácie zaoberajúce sa ochranou a propagáciou prírody.

2.1.2.4 Osobitné cieľové územia vrátane plánovaného využívania integrovaných územných investícií, miestneho rozvoja vedeného komunitou alebo ďalších územných nástrojov

Referencia: Článok 17(4)(e)(iv) [11/7000]

Aktivity budú zastrešovať celé OÚ, na ktorom sa nachádzajú mimoriadne vzácne cezhraničné prírodné územia, napríklad národné parky, chránené krajinné oblasti, biosférické rezervácie UNESCO, Ramsarské lokality, územia NATURA 2000, sieť ekologických koridorov ECONET.

2.1.2.5 Plánované využitie finančných nástrojov

Referencia: Článok 17(4)(e)(v) [58/7000]

Nepredpokladá sa využívanie finančných nástrojov.

2.1.2.6 Orientačné rozdelenie plánovaných programových zdrojov podľa typu intervencie

Referencia: Článok 17(4)(e)(vi), Článok 17(9)(c)(v)

Tabuľka 4: Kódy pre dimenziu 1 – Oblasť intervencie

Priorita	Fond	Špecifický cieľ	Kód	Suma (EUR)
1	EFRR	2.7	049 Ochrana, obnova a udržateľné využitie území Natura 2000	
1	EFRR	2.7	050 Ochrana prírody a biodiverzity, zelená infraštruktúra	

Tabuľka 5: Kódy pre dimenziu 2 – Forma financovania

Priorita	Fond	Špecifický cieľ	Kód	Suma (EUR)
1	EFRR	2.7	01 Nenávratný príspevok	3 % alokácie Programu

Tabuľka 6: Kódy pre dimenziu 3 – Územný mechanizmus realizácie a územné zameranie

Priorita	Fond	Špecifický cieľ	Kód	Suma (EUR)
1	EFRR	2.7	48 Nie je určené konkrétne osobitné územie	3 % alokácie Programu

2.2. Názov priority (zopakovaný pre každú prioritu)

Referencia: Článok 17(4)(d)

Prepojenejšie pohraničie [28/300]

2.2.1. Špecifický cieľ: Rozvoj a podpora udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy, vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility

Referencia: Článok 17(4)(e)

2.2.1.1 Súvisiace typy akcií a ich očakávaný príspevok k splneniu týchto cieľov a v prípade potreby aj k realizácii makroregionálnych stratégií a stratégií pre morské oblasti

Referencia: Článok 17(4)(e)(i), Článok 17(9)(c)(ii) [1391/7000]

Typy aktivít:

1. aktivity, ktorých cieľom je zlepšiť dostupnosť a kvalitu cestnej infraštruktúry cezhraničného charakteru.
2. aktivity, ktorých cieľom je zlepšiť technický stav cestnej infraštruktúry vedúcej k turistickým atrakciám s cezhraničným významom.

Tieto aktivity reflektujú problematiku sťažených sociálnych a hospodárskych kontaktov obyvateľov a zhoršeného prístupu k atrakciám OÚ pre turistov, čo je zapríčinené zlým stavom cestnej infraštruktúry s cezhraničným významom. Touto infraštruktúrou rozumieme cesty prechádzajúce cez poľsko-slovenskú hranicu a úseky štátnych ciest dôležité pre zlepšenie mobility na OÚ. Atrakcie cestovného ruchu s cezhraničným významom sú také, pre ktoré návštevníci prichádzajú do susednej krajiny, aby navštívili tieto miesta.

Naplánované aktivity implementujú špecifický cieľ týkajúci sa rozvoja a podpory udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility, vrátane zlepšeného prístupu k sieti TEN-T a cezhraničnej mobility. Ich výsledkom bude zlepšenie podmienok cestovania v pohraničí a zvýšenie jeho cezhraničnej dostupnosti.

Dodatočne sa vďaka lepšiemu prístupu k objektom cestovného ruchu s cezhraničným významom môže zvýšiť počet turistov, vrátane tých spoza OÚ. Lepší prístup k objektom prírodného a kultúrneho dedičstva prispeje k rozvoju lokálneho cestného ruchu a tým posilní regionálnu identitu obyvateľov. Zabezpečenie ľahšieho prístupu k prírodnému a kultúrnemu dedičstvu pre obyvateľov pohraničia môže zvýšiť záujem o miestnu muzeálnu, výstavnú a pod. ponuku. Vďaka tomu spoznajú obyvatelia OÚ lepšie svoju históriu, kultúru atď. Prostredníctvom realizovaných projektov sa tiež zvýši mobilita obyvateľstva a jeho účasť na socioekonomickom živote pohraničia.

Pre programy INTERACT a ESPON:

Referencia: Článok 17(9)(c)(i)

Definícia jediného prijímateľa alebo obmedzeného zoznamu prijímateľov a postupu udeľovania

2.2.1.2 Ukazovatele

Referencia: Článok 17(4)(e)(ii), článok 17(9)(c)(iii)

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Ident. kód [5]	Ukazovateľ	Merná jednotka [255]	Čiastkový cieľ (2024) [200]	Cieľová hodnota (2029) [200]
2	3.3	RCO 46	Dĺžka rekonštruovaných alebo modernizovaných ciest – iné	Kilometre		

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Ident. kód	Ukazovateľ	Východisková alebo referenčná hodnota	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
2	3.3	RCR 56	Časové úspory vďaka lepšej cestnej infraštruktúre	Minúty				Centrálny teleinformačný systém 2021	

2.2.1.3 Hlavné cieľové skupiny

Referencia: Článok 17(4)(e)(iii), Článok 17(9)(c)(iv) [604/7000]

Hlavnou cieľovou skupinou budú v rámci tejto priority všetci obyvatelia OÚ, ale treba k nej pripočítať aj návštevníkov, napr. turistov a ľudí prechodne sa nachádzajúcich v pohraničí z pracovných dôvodov. Tí budú môcť vďaka realizácii projektov spolufinancovaných z Programu ľahšie a rýchlejšie dosahovať naplánované ciele svojich ciest.

Priamymi prijímateľmi projektov budú jednotky územnej samosprávy, ich združenia, im podriadené jednotky a správcovia verejných komunikácií.

2.2.1.4 Osobitné cieľové územia vrátane plánovaného využívania integrovaných územných investícií, miestneho rozvoja vedeného komunitou alebo ďalších územných nástrojov

Referencia: Článok 17(4)(e)(iv) [11/7000]

Aktivity budú zastrešovať celé OÚ.

2.2.1.5 Plánované využitie finančných nástrojov

Referencia: Článok 17(4)(e)(v) [58/7000]

Nepredpokladá sa využívanie finančných nástrojov.

2.2.1.6 Orientačné rozdelenie plánovaných programových zdrojov podľa typu intervencie

Referencia: Článok 17(4)(e)(vi), Článok 17(9)(c)(v)

Tabuľka 4: Kódy pre dimenziu 1 – Oblasť intervencie

Priorita	Fond	Špecifický cieľ	Kód	Suma (EUR)
2	EFRR	3.3	059 Novopostavené iné štátne, regionálne cesty a lokálne prístupové komunikácie	
2	EFRR	3.3	062 Iné cesty rekonštruované alebo modernizované (diaľnice, regionálne alebo lokálne cesty)	

Tabuľka 5: Kódy pre dimenziu 2 – Forma financovania

Priorita	Fond	Špecifický cieľ	Kód	Suma (EUR)
2	EFRR	3.3	01 Nenávratný príspevok	23 % alokácie Programu

Tabuľka 6: Kódy pre dimenziu 3 – Územný mechanizmus realizácie a územné zameranie

Priorita	Fond	Špecifický cieľ	Kód	Suma (EUR)
2	EFRR	3.3	48 Nie je určené konkrétne osobitné územie	23 % alokácie Programu

2.3. Názov priority (zopakovaný pre každú prioritu)

Referencia: Článok 17(4)(d)

Tvorivé a turisticky atraktívne pohraničie [44/300]

2.3.1. Špecifický cieľ: Zvýšenie úlohy kultúry a cestovného ruchu v hospodárskom rozvoji, sociálnom začlenení a sociálnych inováciách

Referencia: Článok 17(4)(e)

2.3.1.1 Súvisiace typy akcií a ich očakávaný príspevok k splneniu týchto cieľov a v prípade potreby aj k realizácii makroregionálnych stratégií a stratégií pre morské oblasti

Referencia: Článok 17(4)(e)(i), Článok 17(9)(c)(ii) [1900/7000]

Typy aktivít:

1. aktivity, ktorých cieľom je podporovať rozvoj cezhraničných konkurencieschopných / inovatívnych / integrovaných produktov / služieb/ ponúk cestovného ruchu, s cieľom zvýšiť úlohu kultúry a cestovného ruchu v hospodárskom rozvoji a sociálnom začlenení.
2. aktivity, ktorých cieľom je zachovať, sprístupniť a propagovať hmotné a nehmotné kultúrne a prírodné dedičstvo s cezhraničným významom, ako hodnoty spoločného dedičstva OÚ.
3. aktivity, ktorých cieľom je vytvoriť systémy informácie a propagácie cestovného ruchu, ktoré popularizujú OÚ ako atraktívnu destináciu cestovného ruchu.

Tieto aktivity posilnia potenciál pohraničia, ktorým sú kultúrne, prírodné a turistické atrakcie. Naplánované aktivity prispievajú k realizácii špecifického cieľa spočívajúceho vo zvýšení úlohy kultúry a cestovného ruchu v hospodárskom rozvoji, sociálnom začlenení a sociálnych inováciách. Zlepšenie kvality a zvýšenie turistickej hodnoty kultúrneho dedičstva pohraničia prispeje k zvýšeniu jeho príťažlivosti. Vďaka tomu sa posilnia a upevnia jeho kultúrne hodnoty. Vybrané aktivity môžu byť prospešné pre vytvorenie a propagovanie nových destinácií cestovného ruchu v oblastiach OÚ, ktorých potenciál nebol doteraz dostatočne využitý. Cieľom realizovaných projektov bude zvýšenie rozpoznateľnosti a pozitívnych asociácií spojených s regiónom. Vylepšená infraštruktúra spojená s dedičstvom OÚ a lepší prístup

k informáciám o ňom umožní miestnym obyvateľom a turistom širšie využívať potenciál pohraničia.

Tým sa zvýši jeho atraktivnosť. Zlepší sa vnímanie OÚ a jeho cezhraničného prírodného a kultúrneho dedičstva. Posilní sa tiež sociálna súdržnosť pohraničia. Vďaka vybraným typom aktivít sa zvýši počet návštevníkov OÚ. Širší prístup k integrovaným ponukám uľahčí turistom využitie väčšieho počtu atrakcií a môže prispieť k predĺženiu pobytu na OÚ a využitiu ubytovacej základne.

Podpora rozvoja cestovného ruchu prispeje k rozšíreniu a väčšej diferenciacii miestnych hospodárskych štruktúr. Vzniknú vďaka tomu nové pracovné miesta, čo pozitívne ovplyvní sociálne začlenenie obyvateľov pohraničia.

Realizované aktivity budú zohľadňovať potreby osôb s postihnutím. V rámci infraštruktúrnych projektov by mal byť zabezpečený pohodlný a neobmedzený prístup k objektom cestovného ruchu pre osoby s obmedzenými pohybovými schopnosťami (prístupové rampy, výťahy alebo zdvíhacie plošiny). Projekty s expozíciami a výstavami budú prístupné pre slabozraké a nedoslýchavé osoby.

Pre programy INTERACT a ESPON:

Referencia: Článok 17(9)(c)(i)

Definícia jediného prijímateľa alebo obmedzeného zoznamu prijímateľov a postupu udeľovania

2.3.1.2 Ukazovatele

Referencia: Článok 17(4)(e)(ii), článok 17(9)(c)(iii)

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Ident. kód [5]	Ukazovateľ	Merná jednotka [255]	Čiastkový cieľ (2024) [200]	Cieľová hodnota (2029) [200]
3	4.5	RCO 77	Kapacita podporovanej infraštruktúry v oblasti kultúry a cestovného ruchu	Počet podporených kultúrnych objektov a objektov cestovného ruchu		
3	4.5	RCO 87	Organizácie zapojené do cezhraničnej spolupráce	Počet organizácií		
3	4.5	RCO 115	Spoločne organizované cezhraničné verejné podujatia	Počet spoločných podujatí		

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Ident. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
3	4.5	RCR 77	Turisti/návštevníci podporovaných miest	Počet návštevníkov / rok				Centrálny teleinformačný systém 2021	
3	4.5	RCR 84	Organizácie zapojené do cezhraničnej spolupráce 6 – 12 mesiacov po ukončení projektu	Počet organizácií				Centrálny teleinformačný systém 2021	

2.3.1.3 Hlavné cieľové skupiny

Referencia: Článok 17(4)(e)(iii), Článok 17(9)(c)(iv) [604/7000]

Hlavnou cieľovou skupinou budú v rámci tejto priority turisti, ktorí chcú spoznať históriu a kultúru OÚ. Nemalo by sa tiež zabúdať na obyvateľov pohraničia, ktorí majú záujem o históriu a kultúrne dedičstvo svojho regiónu. Do cieľovej skupiny patria aj miestni ľudoví umelci, remeselníci, súbory a skupiny prezentujúce ľudové tradície a zvyky.

Priamymi prijímateľmi projektov budú vlastníci, správcovia a prevádzkovatelia objektov kultúry a prírodných objektov a komplexov. Ďalšiu významnú skupinu priamych prijímateľov budú tvoriť kultúrne inštitúcie, združenia umelcov a ľudových tvorcov, organizácie cestovného ruchu a kultúrne organizácie, vrátane nadácií, združení venujúcich sa kultúre a dedičstvu. Medzi priamymi prijímateľmi budú aj jednotky územnej samosprávy, ich združenia a im podriadené jednotky.

2.3.1.4 Osobitné cieľové územia vrátane plánovaného využívania integrovaných územných investícií, miestneho rozvoja vedeného komunitou alebo ďalších územných nástrojov

Referencia: Článok 17(4)(e)(iv) [11/7000]

Aktivity budú zastrešovať celé OÚ, na ktorom sa nachádzajú vzácne objekty hmotného a nehmotného kultúrneho a prírodného dedičstva, napríklad objekty zapísané do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO, kultúrne parky, hrady, zámky, pamiatkové mestské rezervácie a kúpeľné komplexy, skanzeny, vojnové cintoríny, folklórne súbory.

2.3.1.5 Plánované využitie finančných nástrojov

Referencia: Článok 17(4)(e)(v) [58/7000]

Nepredpokladá sa využívanie finančných nástrojov.

2.3.1.6 Orientačné rozdelenie plánovaných programových zdrojov podľa typu intervencie

Referencia: Článok 17(4)(e)(vi), Článok 17(9)(c)(v)

Tabuľka 4: Kódy pre dimenziu 1 – Oblasť intervencie

Priorita	Fond	Špecifický cieľ	Kód	Suma (EUR)
3	EFRR	4.5	128 Ochrana, rozvoj a propagácia verejných hodnôt cestovného ruchu a služieb súvisiacich s cestovným ruchom	
3	EFRR	4.5	129 Ochrana, rozvoj a propagácia kultúrneho dedičstva a služieb v oblasti kultúry	
3	EFRR	4.5	130 Ochrana, rozvoj a propagácia prírodného dedičstva a ekoturizmu	

Tabuľka 5: Kódy pre dimenziu 2 – Forma financovania

Priorita	Fond	Špecifický cieľ	Kód	Suma (EUR)
3	EFRR	4.5	01 Nenávratný príspevok	47 % alokácie Programu

Tabuľka 6: Kódy pre dimenziu 3 – Územný mechanizmus realizácie a územné zameranie

Priorita	Fond	Špecifický cieľ	Kód	Suma (EUR)
3	EFRR	4.5	48 Nie je určené konkrétne osobitné územie	47 % alokácie Programu

2.4. Názov priority (zopakovaný pre každú prioritu)

Referencia: Článok 17(4)(d)

Spolupráca medzi inštitúciami a obyvateľmi pohraničia [46/300]

2.4.1. Špecifický cieľ: Posilnenie inštitucionálnej spôsobilosti orgánov verejnej moci, najmä tých, ktoré sú oprávnené riadiť osobitné územia, a zainteresovaných strán

Referencia: Článok 17(4)(e)

2.4.1.1 Súvisiace typy akcií a ich očakávaný príspevok k splneniu týchto cieľov a v prípade potreby aj k realizácii makroregionálnych stratégií a stratégií pre morské oblasti

Referencia: Článok 17(4)(e)(i), Článok 17(9)(c)(ii) [2847/7000]

Typy aktivít:

1. zlepšenie spolupráce v oblasti krízového riadenia, vrátane spolupráce záchranných zložiek,
2. posilnenie spolupráce a potenciálu spôsobilosti inštitúcií pôsobiacich v oblasti sociálnej a ekonomickej aktivizácie, vrátane tvorby a implementácie aktivačných služieb a programov,
3. podporovanie prípravy cezhraničných analýz, stratégií a akčných plánov.

Tieto aktivity realizujú špecifický cieľ, ktorý sa týka zvýšenia inštitucionálnej spôsobilosti verejných a samosprávnych orgánov (napr. maršalkovských úradov v Poľsku, vyšších územných celkov na Slovensku, úradov práce) a zainteresovaných strán (napr. EZÚS). Realizované aktivity zvýšia účinnosť a efektivitu práce verejných orgánov, ktorých úlohy ovplyvňujú socioekonomickú situáciu v pohraničí. Týmto spôsobom budú tiež nepriamo podporovať realizáciu ostatných špecifických cieľov Programu.

Vďaka vybraným aktivitám bude spolupráca v oblasti vnútornej bezpečnosti a predchádzania ohrozeniam a katastrofám (vrátane prírodných) intenzívnejšia. Zároveň budú poľské a slovenské útvary hasičských zborov, záchranných služieb alebo polície lepšie koordinované. Posilnenie spolupráce obmedzí následky týchto rizík. Bude možná aj rýchlejšia reakcia orgánov zodpovedných za prevenciu a odstraňovanie negatívnych následkov prírodných katastrof

a iných podobných udalostí. Viditeľným výsledkom bude posilnenie spolupráce medzi partnermi v poľskej a slovenskej časti pohraničia.

Okrem toho bude dôležitou oblasťou aktivít podpora inštitúcií poskytujúcich služby v oblasti ekonomickej a sociálnej aktivizácie na oprávnenom území Programu a v jeho prospech. Predpokladá sa, že vďaka poskytnutej pomoci budú môcť tieto inštitúcie ponúknuť širší zoznam aktivít lepšie prispôsobených potrebám miestnej komunity. Obyvatelia získajú lepší prístup k aktivizačným, rehabilitačným a resocializačným službám a programom. Zníženie nezamestnanosti a zvýšenie občianskej participácie pozitívne ovplyvní vnútornú súdržnosť celého OÚ.

Naplánované aktivity môžu pomôcť lepšie pochopiť fungovanie oboch právnych a administratívnych systémov. To zas umožní vyvíjať aktivity zamerané na zjednodušenie a zjednotenie odlišných postupov platných na poľskej a na slovenskej strane pohraničia.

Pre programy INTERACT a ESPON:

Referencia: Článok 17(9)(c)(i)

Definícia jediného prijímateľa alebo obmedzeného zoznamu prijímateľov a postupu udeľovania

2.4.1.2 Ukazovatele

Referencia: Článok 17(4)(e)(ii), článok 17(9)(c)(iii)

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Ident. kód [5]	Ukazovateľ	Merná jednotka [255]	Čiastkový cieľ (2024) [200]	Cieľová hodnota (2029) [200]
4	6.1	RCO 83	Vypracované alebo implementované spoločné stratégie/akčné plány	Počet stratégií/ akčných plánov		
4	6.1	RCO 84	Spoločné pilotné aktivity implementované v rámci projektov	Počet pilotných aktivít		

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Ident. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
4	6.1	RCR 79	Spoločné stratégie/akčné plány prijaté organizáciami počas dokončenia projektu alebo po ňom	Počet stratégií/ akčných plánov				Centrálny teleinformačný systém 2021	
4	6.1	RCR 104	Riešenia implementované alebo rozvíjané organizáciami	Počet implementovaných alebo rozvíjaných riešení				Centrálny teleinformačný systém 2021	

2.4.1.3 Hlavné cieľové skupiny

Referencia: Článok 17(4)(e)(iii), Článok 17(9)(c)(iv) [1715/7000]

Hlavnou cieľovou skupinou budú v rámci tejto priority všetci obyvatelia OÚ a jeho návštevníci. Aktivity týkajúce sa vypracovania systémov spolupráce záchranných zložiek v oblasti varovania, monitorovania a reakcie v krízových situáciách a vypracovanie spoločného systému oznamovania a varovania o zmene atmosférických podmienok umožnia obyvateľom, návštevníkom a predovšetkým turistom využívať lepšie a bezpečnejšie životné prostredie OÚ. Obyvatelia a návštevníci budú účinnejšie chránení pred následkami potenciálnych katastrof a živelných pohrôm (napr. pred privalovým dažďom alebo krupobitím).

Hlavnou cieľovou skupinou aktivít z oblasti sociálnej a ekonomickej aktivizácie budú inštitúcie, ktoré realizujú tento typ úloh. Posilnenie potenciálu ich pôsobenia prospeje obyvateľom OÚ nachádzajúcim sa v nepriaznivej sociálnej alebo ekonomickej situácii. V prvom prípade ide napríklad o seniorov, osoby s postihnutím, osoby v hmotnej núdzi alebo osoby ohrozené chudobou. Keď uvažujeme o profesijnej aktivizácii, pri cieľových skupinách treba uviesť osoby sa nachádzajúce v mimoriadne ťažkej situácii na trhu práce. Môže to byť napr. mládež, ktorá sa neučí, osoby v pred dôchodkovom veku alebo osoby z odborov, o ktoré nie je na miestnom trhu práce záujem. Vzhľadom na následky pandémie sú potenciálnou cieľovou skupinou aj osoby z odvetví postihnutých krízou uvažujúce o rekvalifikácii.

Vypracované analýzy, stratégie a akčné plány využijú v prvom rade zamestnanci úradov, pre ktorých budú tieto dokumenty zdrojom nových poznatkov. Cieľom však sú adekvátnejšie investičné a manažérske rozhodnutia opierajúce sa o spoľahlivé zdroje, ktoré zlepšia (v oblasti, na ktorú sa vzťahujú) životnú úroveň obyvateľov a turistov navštevujúcich OÚ.

2.4.1.4 Osobitné cieľové územia vrátane plánovaného využívania integrovaných územných investícií, miestneho rozvoja vedeného komunitou alebo ďalších územných nástrojov

Referencia: Článok 17(4)(e)(iv) [11/7000]

Aktivity budú zastrešovať celé OÚ. Intervencie spojené s predchádzaním živelným pohromám (napr. sucho, povodeň) budú zamerané predovšetkým na horské oblasti, v ktorých je tento problém výrazný.

2.4.1.5 Plánované využitie finančných nástrojov

Referencia: Článok 17(4)(e)(v) [58/7000]

Nepredpokladá sa využívanie finančných nástrojov.

2.4.1.6 Orientačné rozdelenie plánovaných programových zdrojov podľa typu intervencie

Referencia: Článok 17(4)(e)(vi), Článok 17(9)(c)(v)

Tabuľka 4: Kódy pre dimenziu 1 – Oblasť intervencie

Priorita	Fond	Špecifický cieľ	Kód	Suma (EUR)
4	EFRR	6.1	132 Zvýšenie kapacít inštitúcií zapojených do Programu a subjektov zapojených do implementácie fondov	
4	EFRR	6.1	135 Posilňovanie inštitucionálnej spôsobilosti verejných inštitúcií a zainteresovaných strán implementáciou projektov a iniciatív v oblasti cezhraničnej, nadnárodnej, námornej a nadregionálnej územnej spolupráce	

Tabuľka 5: Kódy pre dimenziu 2 – Forma financovania

Priorita	Fond	Špecifický cieľ	Kód	Suma (EUR)
4	EFRR	6.1	01 Nenávratný príspevok	5 % alokácie Programu(spolu s SO6.3)

Tabuľka 6: Kódy pre dimenziu 3 – Územný mechanizmus realizácie a územné zameranie

Priorita	Fond	Špecifický cieľ	Kód	Suma (EUR)
4	EFRR	6.1	48 Nie je určené konkrétne osobitné územie	5 % alokácie Programu(spolu s SO6.3)

2.4.2. Špecifický cieľ: Budovanie vzájomnej dôvery, najmä propagáciou akcií „ľudia ľuďom“

Referencia: Článok 17(4)(e)

2.4.2.1 Súvisiace typy akcií a ich očakávaný príspevok k splneniu týchto cieľov a v prípade potreby aj k realizácii makroregionálnych stratégií a stratégií pre morské oblasti

Referencia: Článok 17(4)(e)(i), Článok 17(9)(c)(ii) [1560/7000]

Typy aktivít:

1. podpora spolupráce v prospech budovania cezhraničných partnerstiev,
2. podpora miestnych cezhraničných iniciatív vyvíjaných pre zlepšenie kvality života v pohraničí,
3. posilnenie cezhraničnej integrácie a budovanie spoločnej identity obyvateľov pohraničia,
4. stimulovanie a rozvoj hospodárskych väzieb na OÚ s cieľom posilniť mechanizmy spolupráce a vzájomne spoznávanie sa a porozumenie,
5. výmena dobrej praxe, propagácia spolupráce zameranej na spoločné riešenia v oblasti životného prostredia a nízkouhlíkového hospodárstva,
6. zvyšovanie povedomia a propagácia proekologického správania obyvateľov pohraničia.

Tieto aktivity realizujú špecifický cieľ, ktorý sa týka budovania vzájomnej dôvery.

Prehĺbenie cezhraničnej spolupráce umožní prekonať existujúce prekážky vyplývajúce z odlišných sociálnych a kultúrnych zvykov (napr. jazykových, náboženských). Rozšíri sa sieť spolupráce na rôznych úrovniach a bude zahŕňať najmä verejný a mimovládny sektor.

Stimulovanie a rozvoj hospodárskych väzieb by mali prispieť aj k ekonomickému rozvoju pohraničia. Proekologické aktivity prispievajú k propagácii postojov a správania (obyvateľov a turistov) prospešných pre udržateľný manažment a využívanie prírodných zdrojov. V prípade životného prostredia je štátna hranica iba formálna prekážka, preto sú potrebné spoločné snahy o zlepšenie jeho stavu. V opačnom prípade bude mať nečinnosť na jednej strane hranice negatívny dopad na časť OÚ v druhej krajine.

Znečistenie vody, ovzdušia a dokonca aj pôdy sa prirodzeným spôsobom rozšíri na celé OÚ.

Pre programy INTERACT a ESPON:

Referencia: Článok 17(9)(c)(i)

Definícia jediného prijímateľa alebo obmedzeného zoznamu prijímateľov a postupu udeľovania

2.4.2.2 Ukazovatele

Referencia: Článok 17(4)(e)(ii), článok 17(9)(c)(iii)

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Ident. kód [5]	Ukazovateľ	Merná jednotka [255]	Čiastkový cieľ (2024) [200]	Cieľová hodnota (2029) [200]
4	6.3	RCO 81	Účastníci cezhraničných iniciatív mobility	Počet osôb/ účastníkov		
4	6.3	RCO 87	Organizácie zapojené do cezhraničnej spolupráce	Počet organizácií		
4	6.3	RCO 115	Spoločne organizované verejné cezhraničné podujatia	Počet podujatí		

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Ident. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
4	6.3	RCR 85	Účastníci zapojení do spoločných opatrení 6 – 12 mesiacov po dokončení projektu	Počet osôb/ účastníkov				Centrálny teleinformačný systém 2021	
4	6.3	RCR 84	Organizácie zapojené do cezhraničnej spolupráce 6–12 mesiacov po ukončení projektu	Počet organizácií				Centrálny teleinformačný systém 2021	

2.4.2.3 Hlavné cieľové skupiny

Referencia: Článok 17(4)(e)(iii), Článok 17(9)(c)(iv) [/7000]

Hlavnou cieľovou skupinou aktivít zameraných na budovanie vzájomnej dôvery budú obyvatelia OÚ. Vďaka podpore by mali môcť vo väčšej miere využívať výhody miesta, v ktorom žijú a byť s ním silnejšie kultúrne prepojení. V menšej miere budú v tomto prípade cieľovou skupinou turisti. Pobyt na OÚ s vysokou kvalitou života bude pridanou hodnotou pre súkromne aj služobne prichádzajúcich návštevníkov.

Cieľovou skupinou proekologických aktivít sú predovšetkým obyvatelia OÚ, ktorí sa v dôsledku aktivít vyvíjaných Programom budú správať ekologickejšie. Vďaka zmene správania budú mať väčšie možnosti využívať prínosy z čistejšieho ovzdušia, vôd, lesov a pod. Zvýšenie ekologického povedomia turistov prispeje k tomu, že budú počas pobytu na OÚ vo väčšej miere rešpektovať pravidlá ochrany životného prostredia (napr. nebudú nechávať odpady na turistických chodníkoch, zakladať oheň na nepovolených miestach). Vzťahuje sa to predovšetkým na kúpeľných hostí a osoby prichádzajúce na rekreačné pobyty, v menšej miere aj na osoby na obchodných cestách.

Podpora inštitúcií podnikateľského prostredia zlepší podmienky fungovania, hlavne mikro, malých a stredných, podnikov. Stimulovaná bude predovšetkým zahraničná expanzia do susednej krajiny v rámci OÚ, čo prispeje k rozšíreniu poznatkov o dostupných možnostiach rozvoja podnikov a zvýši rozpoznateľnosť niektorých z nich.

Poslednou cieľovou skupinou predpokladaných aktivít sú podniky (predovšetkým mikro, malé a stredné). Vďaka uľahčeniam podnikania a jeho rozvíjaniu v susednej krajine by malo dôjsť k zlepšeniu finančných výsledkov podnikov. Z dlhodobého hľadiska to bude vďaka navýšeniu príjmov do rozpočtov samospráv a potenciálnemu rastu zamestnanosti v rozvíjajúcich sa podnikoch prospešné pre celé OÚ.

2.4.2.4 Osobitné cieľové územia vrátane plánovaného využívania integrovaných územných investícií, miestneho rozvoja vedeného komunitou alebo ďalších územných nástrojov

Referencia: Článok 17(4)(e)(iv) [/11/7000]

Aktivity budú zastrešovať celé OÚ.

2.4.2.5 Plánované využitie finančných nástrojov

Referencia: Článok 17(4)(e)(v) [58/7000]

Nepredpokladá sa využívanie finančných nástrojov.

2.4.2.6 Orientačné rozdelenie plánovaných programových zdrojov podľa typu intervencie

Referencia: Článok 17(4)(e)(vi), Článok 17(9)(c)(v)

Tabuľka 4: Kódy pre dimenziu 1 – Oblasť intervencie

Priorita	Fond	Špecifický cieľ	Kód	Suma (EUR)
4	EFRR	6.3	132 Zvýšenie kapacít inštitúcií zapojených do Programu a subjektov zapojených do implementácie fondov	
4	EFRR	6.3	135 Posilňovanie inštitucionálnej spôsobilosti verejných inštitúcií a zainteresovaných strán implementáciou projektov a iniciatív v oblasti cezhraničnej, nadnárodnej, námornej a nadregionálnej územnej spolupráce	

Tabuľka 5: Kódy pre dimenziu 2 – Forma financovania

Priorita	Fond	Špecifický cieľ	Kód	Suma (EUR)
4	EFRR	6.3	01 Nenávratný príspevok	5 % alokácie Programu (spolu s SO6.1)

Tabuľka 6: Kódy pre dimenziu 3 – Územný mechanizmus realizácie a územné zameranie

Priorita	Fond	Špecifický cieľ	Kód	Suma (EUR)
4	EFRR	6.3	48 Nie je určené konkrétne osobitné územie	5 % alokácie Programu (spolu s SO6.1)

3. Finančný plán

Referencia: Článok 17(4)(g)

3.1 Finančné prostriedky podľa rokov

Referencia: Článok 17(4)(g)(i), Článok 17(5)(a)-(d)

Tabuľka 7

Fond	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total
<i>EFRR</i>								
<i>IPA III CBC¹</i>								
<i>CBC Susedstvo</i> ²								
<i>IPA III³</i>								
<i>NDICI⁴</i>								
<i>OCTP Grónsko⁵</i>								
<i>OCTP⁶</i>								
<i>Fondy Interreg⁷</i>								
Total								

3.2 Celkové finančné prostriedky zhŕňajúce fond a národné financovanie

Referencia: Článok 17(4)(g)(ii), Článok 17(5)(a)-(d)

¹ Interreg A, vonkajšia cezhraničná spolupráca

² Interreg A, vonkajšia cezhraničná spolupráca

³ Interreg B a C

⁴ Interreg B a C

⁵ Interreg B a C

⁶ Interreg C a D

⁷ EFRR, IPA III, NDICI alebo OCTP, ak sú ako jedna suma v rámci zložiek 2 a 4 4

Tabuľka 8*

Číslo politického cieľa alebo technická pomoc	Priorita	Fond (podľa potreby)	Základ pre výpočet podpory EÚ (celkovej alebo verejnej)	Príspev ok EÚ (a)	Národný príspevok (b)=(c)+(d)	Orientačné rozdelenie národného príspevku		Spolu (e)=(a)+ (b)	Miera spolufinanco vania (f)=(a)/(e)	Príspevky tretích krajín Národný (pre informáciu)
						Národný verejný príspevok (c)	Národný súkromný príspevok (d)			
	Priorita 1	EFRR								
		IPA III CBC ⁸								
		CBC Susedstvo ⁹								
		IPA III ¹⁰								
		NDICI ¹¹								
		OCTP Grónsko ¹²								

⁸ Interreg A, vonkajšia cezhraničná spolupráca.

⁹ Interreg A, vonkajšia cezhraničná spolupráca.

¹⁰ Interreg B a C

¹¹ Interreg B a C

¹² Interreg B a C

		<i>OCTP¹³</i>								
		<i>Fondy Interreg¹⁴</i>								
	Priorita 2	<i>(rovnaké fondy, ako sú uvedené vyššie)</i>								
	Spolu	<i>Všetky fondy</i>								
		<i>EFRR</i>								
		<i>IPA III CBC</i>								
		<i>CBC Susedstvo</i>								
		<i>IPA III</i>								
		<i>NDICI</i>								
		<i>OCTP Grónsko</i>								
		<i>OCTP</i>								
		<i>Fondy Interreg</i>								

¹³ *Interreg C a D*

¹⁴ *EFRR, IPA III, NDICI alebo OCTP, ak sú ako jedna suma v rámci Interreg B a C.*

	<i>Spolu</i>	<i>Všetky fondy</i>								
* Pred preskúmaním v polovici obdobia sú v tejto tabuľke zahrnuté len sumy na roky od 2021 do 2025.										

4. Aktivity vyvíjané s cieľom zapojiť relevantných partnerov do prípravy programu Interreg a úloha týchto partnerov programu v implementácii, monitorovaní a hodnotení

Referencia: Článok 17(4)(h) [2837/10000]

Zapojenie partnerov do prípravy Programu

Prípravu Programu cezhraničnej spolupráce Interreg Poľsko – Slovensko v rokoch 2021-2027 iniciovali členovia MV Programu 2014-2020. Na základe ich rozhodnutia bola zriadená poľsko-slovenská PS zodpovedná za prípravu nového programového obdobia. Táto skupina začala pracovať v roku 2019. Na jej prácu dohliadalo poľské ministerstvo, ktoré riadi Program 2014-2020, v spolupráci so Národným orgánom (od 01.10.2020 vykonáva túto funkciu Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR).

Zloženie PS bolo dohnuté v súlade s princípom partnerstva a pri spoluúčasti zástupcov rôznych zainteresovaných strán. Jej členovia zastupovali poľské a slovenské verejné inštitúcie na národnej, regionálnej a miestnej úrovni. V PS sú aj sociálni a hospodárski partneri a organizácie zastupujúce občiansku spoločnosť.

V súvislosti s výberom sociálnych a hospodárskych partnerov oslovilo poľské ministerstvo poľské organizácie združujúce inštitúcie z oblasti:

- vedy a vysokého školstva,
- ochrany práv zamestnancov,
- záujmov zamestnávateľov
- ako aj Radu Działalności Pożytku Publicznego (*Radu pre verejno-prospešnú činnosť*) a požiadalo ich, aby určili zástupcov danej skupiny partnerov, ktorí sa budú zúčastňovať na prácach spojených s prípravou Programu.

V súlade s princípom partnerstva aj Národný orgán oslovil relevantných partnerov na slovenskej strane. Následne bola PS doplnená o:

- pobočku Slovak Business Agency v Prešove, zástupcov občianskej spoločnosti, ktorí pôsobia v oblasti rovnosti príležitostí a rozvoja cyklistickej dopravy na Slovensku (Cyklokoalícia).

PS bola rozšírená o:

- hospodárskych partnerov zastupujúcich poľskú Regionálnu obchodnú a priemyselnú komoru v Bielsku-Białej;
- zástupcov sociálnych partnerov z odvetvia vedy a odborových zväzov. V tomto prípade sú v zložení pracovnej skupiny zástupcovia Poľskej akadémie vied a Rady Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych Województwa Małopolskiego (*Rady celopoľského združenia odborových zväzov Malopoľského vojvodstva*);
- Členmi PS sú tiež zástupcovia Združenia medzinárodných projektov „INPRO“ z Rzeszowa, Združenia „EKOSKOP“ tak isto z Rzeszowa.

Na činnosti Pracovnej skupiny sa poradným hlasom zúčastňovala aj zástupkyňa Európskej komisie. Prípravu programu, jeho cieľov a stratégie podporoval tiež poľsko-slovenský Spoločný technický sekretariát v Krakove a externí experti. Experti sa podieľali na spracovaní Sociálno-hospodárskej analýzy OÚ a príprave hodnotenia vplyvu Programu na životné prostredie.

Vo fáze prípravy Sociálno-hospodárskej analýzy sa uskutočnili odborné workshopy s cieľom predstaviť stav fungovania OÚ a vypracovať odporúčania pre proces tvorby programu. Workshopov sa zúčastnili experti z Poľska a zo Slovenska, ktorí pôsobia v pohraničí a majú odborné poznatky alebo praktické skúsenosti v oblastiach zahrnutých v Analýze (sociálna, demografická, hospodárska oblasť, kultúrne a prírodné dedičstvo a cestovný ruch, životné prostredie, georeliéf územia, doprava a komunikácia).

Svoj názor, akým témam sa má venovať Program v rokoch 2021-2027, vyjadrili aj potenciálni žiadatelia. Prvý raz sa vyjadrili v dotazníku, ktorý im bol adresovaný, v apríli a máji 2019. Dotazníkové otázky sa týkali o. i. tematických oblastí budúcej spolupráce, typov projektových zámerov, potenciálu OÚ, aký by mal byť využitý, príkladov strategických projektov. Následne v júli 2020, počas prác na Sociálno-hospodárskej analýze OÚ, prebehol kvalitatívny výskum.

Potenciálni žiadatelia mali uviesť z ich pohľadu najdôležitejšie a najpotrebnejšie témy, ktoré by mohli byť spolufinancované z prostriedkov Programu. Výskumu sa zúčastnili jednotky územnej samosprávy (vyššie územné celky, vojvodstvá, okresy, obce), jednotky podriadené samosprávam, mikro, malé a stredné podniky, mimovládne organizácie, vzdelávacie inštitúcie a vysoké školy.

Potenciálni žiadatelia sa mohli zúčastniť na verejných konzultáciách návrhu Programu.

Na tom mieste bude uvedená informácia o verejných konzultáciách (elektronické pripomienkovanie, stretnutie na území pohraničia a pod.), ale až po ich reálnom uskutočnení

Zapojenie partnerov v období implementácie, monitorovania a hodnotenia Programu

V súlade s čl. 6 všeobecného nariadenia bude v zložení MV nového Programu zaručená účasť partnerov spoza verejnej správy. Jeho členmi budú poľskí a slovenskí partneri, ktorí spolutvorili Program v rámci Pracovnej skupiny. Všetci členovia MV, vrátane zástupcov organizácií z mimovládneho sektora, budú mať hlasovacie právo. Široký rozsah úloh MV zaisťuje partnerom spoza verejnej správy reálny vplyv na proces implementácie, monitorovania a hodnotenia Programu.

Úlohy MV vyplývajúce priamo z európskych požiadaviek zahŕňajú:

- verifikáciu naplnenia a ďalšej realizácie základných podmienok nevyhnutných pre spustenie podpory v rámci Programu,
- sledovanie postupov implementácie Programu, vrátane hodnotenia a naplňania stanovených cieľových ukazovateľov,
- riešenie záležitostí, ktoré ovplyvňujú implementáciu Programu a analyzovanie nápravných opatrení spojených s napr. nedostatočným záujmom o určité aktivity,
- analýzu prínosu Programu pre uplatňovanie dokumentov a odporúčaní vypracovaných na vyššej úrovni (napr. národnej, európskej),
- monitoring aktivít z oblasti komunikácie a propagácie,
- ak je to relevantné – sledovanie postupov implementácie strategických projektov a postupov v budovaní administratívnej spôsobilosti verejných inštitúcií a prijímateľov.

5. Rámcový návrh komunikačnej stratégie a *viditeľnosť* programu Interreg (ciele, cieľoví prijímatelia, komunikačné kanály, dosah na sociálnych sieťach v relevantných prípadoch, naplánovaný rozpočet a zvolené monitorovacie a hodnotiace ukazovatele

Referencia: Článok 17(4)(i) [4288/10000]

Cieľom tejto kapitoly je určiť spôsob realizácie informačno-propagačných aktivít v Programe cezhraničnej spolupráce Interreg realizovanom v rokoch 2021–2027 Poľskom a Slovenskom.

Komunikačné ciele

Hlavný cieľ:

Podpora realizácie cieľov Programu formou informačno-propagačných aktivít týkajúcich sa priaznivých zmien v poľsko-slovenskom pohraničí vďaka efektívnemu využívaniu európskych fondov v programe 2021-2027. Aktivita realizovaná Programom a jeho prijímateľmi budú integrované, koordinované a komplementárne s komunikačnými cieľmi kohéznej politiky.

Špecifické ciele:

- informovanie potenciálnych prijímateľov o možnostiach spolufinancovania cezhraničných projektov a aktivizovať ich pre žiadosti o príspevky,
- podpora prijímateľov počas realizácie projektov v každej fáze implementácie, vrátane realizácie informačno-propagačných aktivít,
- informovanie verejnosti o výsledkoch a aktivitách Programu a ich preukázanie prezentáciou pozitívnych prínosov projektov pre spoločnosť a pridanej hodnoty európskych fondov.

Cieľové skupiny

- potenciálni prijímatelia Programu,
- prijímatelia,
- verejnosť.

Komunikačné kanály

Program bude s ohľadom na všetky cieľové skupiny používať nasledujúce komunikačné kanály:

- internetovú stránku Programu a inštitúcií zapojených do realizácii Programu a európskych fondov,
- sociálne siete,

-
- tradičné médiá (miestne a regionálne),
 - informačno-propagačné podujatia,
 - publikácie (vrátane on-line publikácií) a iné propagačné materiály,
 - regionálne kontaktné body, informačné body európskych fondov, sieť EuropeDirect.

Dôležitú úlohu plnia v komunikácii sociálne siete, ktorých cieľom je:

- zvýšiť počet osôb sledujúcich aktivity v rámci Programu,
- iniciovať a rozvíjať interakcie s používateľmi sociálnych sietí,
- zvýšiť dosah postov.

Okrem toho sa budú v komunikácii zameranej na prijímateľov a potenciálnych prijímateľov využívať napr.:

- školenia a workshopy,
- osobné konzultácie a on-line konzultácie,
- internetové aplikácie (informačný systém na prípravu žiadostí a vyúčtovanie projektov, platforma na on-line komunikáciu).

V rámci informačno-propagačných aktivít Programu bude využitý komunikačný potenciál prijímateľov prostredníctvom:

- budovania a udržiavania vzájomných vzťahov,
- ich zapájania do úlohy veľvyslancov Programu a značky Interreg a rôznych iniciatív organizovaných a podporovaných orgánmi realizujúcimi Program.

Ukazovatele

Informačno-propagačné aktivity sa budú realizovať v súlade s prijatou komunikačnou stratégiou Programu. Miera naplnenia predpokladaných špecifických cieľov a účinnosť informačno-propagačných aktivít budú posúdené v rámci hodnotenia Programu. Ukazovatele výsledku budú merať naplnenie špecifických komunikačných cieľov Programu.

Nasledujú vzorové ukazovatele. Ich spresnenie je zahrnuté do komunikačnej stratégie Programu.

Ukazovateľ výsledku	Ukazovateľ výstupu
Záujem potenciálnych prijímateľov o realizáciu cezhraničných projektov	• Počet účastníkov školení pre potenciálnych prijímateľov, • Počet konzultácií poskytnutých potenciálnym prijímateľom, • Počet používateľov, ktorí si pozreli informácie o výzve po jej vyhlásení na internetovej stránke Programu, • Počet používateľov, ktorí si pozreli posty týkajúce sa výzvy (dosah na sociálnych sieťach), • Percentuálny podiel pozitívne ohodnotených žiadostí k celkovému počtu žiadostí o poskytnutie finančného príspevku pre projekt predložených v rámci výzvy.
Zvýšenie efektivity propagácie Programu prostredníctvom prijímateľov	• Počet podujatí podporujúcich propagáciu Programu organizovaných prijímateľmi, • Počet účastníkov podujatí organizovaných prijímateľmi.
Zvýšenie povedomia verejnosti o prínosoch vyplývajúcich z implementácie Programu	• Počet používateľov, ktorí si pozreli posty týkajúce sa Programu a projektov (dosah na sociálnych sieťach), • Počet návštev na internetovej stránke Programu a inštitúcií zapojených do implementácie Programu a európskych fondov, • Počet účastníkov informačno-propagačných podujatí.

Rozpočet

Odhadovaný rozpočet na realizáciu informačno-propagačných aktivít naplánovaných v komunikačnej stratégii bude predstavovať približne 0,25 % - 1 % rozpočtu Programu. Sumy určené na jednotlivé komunikačné aktivity budú uvedené v ročných plánoch informačno-propagačných aktivít.

Indikatívny finančný plán

2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	...	Súčet

6. Podpora projektov malého rozsahu, vrátane malých projektov v rámci fondov malých projektov

Referencia: Článok 17(4)(nový j), Článok 24

Textové pole [7 000]

7. Vykonávacie predpisy

7.1. Orgány programu

Referencia: Článok 17(7)(a)

Tabuľka 10

Orgány Programu	Názov inštitúcie	Kontaktná osoba	E-mail
Riadiaci orgán	Minister zodpovedný za regionálny rozvoj Ministerstvo fondov a regionálnej		sekretariatDWT@mfi.pr.gov.pl

	politiky Poľskej republiky		
Národný orgán (pre programy s účasťou tretích alebo partnerských štátov, ak sa vzťahuje)	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky		info@vicepremier.gov.sk
Orgán auditu	Ministerstvo financií Poľskej republiky		sekretariat.KS@mf.gov.pl
Zástupcovia skupiny audítorov	Ministerstvo financií Slovenskej republiky		info@mfsr.sk
Inštitúcia, v prospech ktorej budú poukazované platby z Európskej komisie	Ministerstvo fondov a regionálnej politiky Poľskej republiky	Údaje nie sú k dispozícii	Údaje nie sú k dispozícii

7.2. Postup zriadenia Spoločného sekretariátu

Referencia: Článok 17(7)(b) [1287/3500]

Spoločný sekretariát (SpS) bude fungovať v Krakove. SpS má sídlo v Krakove od roku 2007. Finančné prostriedky na krytie prevádzkových nákladov SpS budú pochádzať z technickej pomoci. Pre zabezpečenie riadnej realizácie úloh je mimoriadne dôležité naďalej zamestnávať pracovníkov, ktorí pochádzajú z Poľska a zo Slovenska.

Konkrétne úlohy SpS budú stanovené v dohode, ktorú RO podpíše s Centrom európskych projektov (CEP). CEP je štátna rozpočtová organizácia zriadená v roku 2008, podriadená poľskému Ministerstvu fondov a regionálnej politiky. Jeho hlavným cieľom je zvyšovanie

efektivity využívania európskych prostriedkov. Poľsko-slovenský SpS funguje v rámci organizačnej štruktúry CEP.

K najdôležitejším úlohám SpS patrí:

- realizácia výziev na predkladanie žiadostí o poskytnutie finančného príspevku pre projekt (okrem mikroprojektov);
- poskytovanie podpory MV a pracovným skupinám zriadeným v rámci Programu;
- podpora aktivít RO spojených s implementáciou programu;
- realizácia informačno-propagačných aktivít v spolupráci s Regionálnymi kontaktnými bodmi (RKB);
- podpora vedúcich partnerov a projektových partnerov počas realizácie projektov;
- finančné a vecné monitorovanie Programu a projektov;
- identifikácia, analýza a hodnotenie rizík spojených s realizáciou Programu.

So SpS budú spolupracovať poľské RKB v rámci maršalkovských úradov (Sliezskeho, Malopoľského a Podkarpatského vojvodstva) a slovenské RKB v rámci vyšších územných celkov (Prešovského a Žilinského kraja).

Úlohou RKB je podporovať SpS v informačno- propagačných aktivitách. RKB poskytujú poradenstvo pre žiadateľov, zaoberajú sa kapitalizáciou projektov a propagáciou Programu. Činnosť RKB prispieva ku generovaniu projektov.

7.3. Rozdelenie zodpovednosti medzi členské štáty, a v náležitých prípadoch aj tretie alebo partnerské krajiny a ZKÚ, v prípade uloženia finančných korekcií zo strany Riadiaceho orgánu alebo Komisie

Referencia: Článok 17(7)(c) [3423/10500]

1. Vrátenie nenáležite vyplatených finančných prostriedkov

V prípade výskytu nezrovnalosti v projekte je Riadiaci orgán (RO) zodpovedný za vymáhanie finančných čiastok vyplatených v dôsledku tejto nezrovnalosti. RO vymáha príslušné čiastky od vedúceho partnera (VP). V prípade, že projekt realizuje niekoľko partnerov a nezrovnalosť sa týka iba jedného z nich, neoprávnene vyplatenú sumu musí vrátiť VP iba ten partner, na strane ktorého sa nezrovnalosť vyskytla.

V prípade, že:

-
- ostatní partneri nevrátia predmetné finančné čiastky VP

alebo

- VP nevráti tieto čiastky RO,

členský štát, na území ktorého sa nachádza sídlo VP, vráti RO všetky prostriedky neoprávnene vyplatené danému VP.

Právny základ: čl. 50 Nariadenia (EÚ) č. ... o Interregu.

2. Nezrovnalosti, v dôsledku ktorých je uložená finančná korekcia

V prípade výskytu nezrovnalostí, ktorých dôsledkom je uloženie finančnej korekcie, nesú členské štáty finančnú zodpovednosť pomerne k nezrovnalostiam identifikovaným na ich území.

a) Nezrovnalosti identifikované v jednom štáte

Ak sa nezrovnalosť vyskytne v jednom členskom štáte, finančne zodpovedný je iba tento členský štát. Ide predovšetkým o nezrovnalosti a chybovosť systému (napr. kontroly) alebo o prekročenie povolenej miery chybovosti na území členského štátu.

b) Nezrovnalosti identifikované vo viac ako jednom štáte

V prípade identifikovania nezrovnalostí vo viac ako jednom členskom štáte bude finančná zodpovednosť rozdelená podľa vplyvu jednotlivých faktorov na výšku korekcie.

Ak je ťažké určiť váhu jednotlivých faktorov zapríčiňujúcich uloženie korekcie a preto nie je možné presne vymedziť finančnú zodpovednosť jednotlivých členských štátov, členské štáty spoločne rozhodnú o znížení rozpočtu Programu o hodnotu uloženej korekcie.

Ak nie je možné znížiť rozpočet, finančná zodpovednosť sa rozdelí medzi členské štáty pomerne k čiastke EFRR vyplatenej prijímateľom v každom členskom štáte v danom období, na ktoré sa vzťahuje audit/ kontrola, napr. vo fiškálnom roku.

3. Nezrovnalosti ako následok rozhodnutí členských štátov

Ak sú nezrovnalosti výsledkom spoločných rozhodnutí členských štátov (aj v prípade, že nebudú naplnené ciele Programu), finančná zodpovednosť spôsobí zníženie rozpočtu Programu.

V prípade, že nie je možné znížiť rozpočet Programu, bude finančná zodpovednosť rozdelená medzi členské štáty. Spôsob jej výpočtu je pomerný k čiastke EFRR vyplatenej prijímateľom v každom členskom štáte v období, na ktoré sa vzťahuje audit/kontrola.

4. Nezrovnalosti, ktoré sú následkom rozhodnutí inštitúcií zapojených do realizácie Programu

V prípade, že sa v projekte vyskytujú nezrovnalosti vyplývajúce z činností a rozhodnutí RO, Certifikačného orgánu (CO) a/alebo Spoločného sekretariátu, záväzky voči Európskej komisii a Monitorovaciemu výboru znáša členský štát, v ktorom má svoje sídlo RO, CO a/alebo Spoločný sekretariát.

5. Iné situácie

RO a Národný orgán (NO) majú povinnosť priradiť daný prípad k jednej z vyššie opísaných kategórií nezrovnalostí. V prípadoch, ktoré nie sú vyššie špecifikované, závisí metodika rozdelenia zodpovednosti od spoločného rozhodnutia RO a NO.

8. Používanie jednotkových výdavkov, paušálnych súm, paušálnych sadzieb a financovania neprepojeného s výdavkami

Referencia: Článok 88 a 89 CPR

Tabuľka 11: Použitie jednotkových nákladov, paušálnych súm, paušálnych sadzieb a financovania, ktoré nesúvisí s nákladmi

Účel použitia článkov 88 a 89	ÁNO	NIE
From the adoption programme will make use of reimbursement of eligible expenditure based on unit costs, lump sums and flat rates under priority according to Article 88 CPR (if yes, fill in Appendix 1)	☐	☒
From the adoption programme will make use of financing not linked to costs according to Article 89 CPR (if yes, fill in Appendix 2)	☐	☐

PRÍLOHY

- Mapa programovej oblasti
- Refundácia oprávnených výdavkov členskému štátu Komisiou na základe jednotkových nákladov, jednorazových platieb a paušálnych sadzieb
- Financovanie, ktoré nie je spojené s nákladmi

Príloha 1: Mapa programovej oblasti

Mapa 1. Oprávnené územie Programu cezhraničnej spolupráce Poľsko - Slovensko 2021-2027

Zdroj: <https://pl.plsk.eu/o-programie#tabs-2>

Príloha 2: Refundácia oprávnených výdavkov členskému štátu Komisiou na základe jednotkových nákladov, jednorazových platieb a paušálnych sadzieb

Príloha 3 Financovanie, ktoré nie je spojené s nákladmi

Príloha 3a: Zoznam plánovaných operácií strategického významu s časovým harmonogramom

Príloha 2: Refundácia oprávnených výdavkov členskému štátu Komisiou na základe jednotkových nákladov, jednorazových platieb a paušálnych sadzieb ¹⁵

Vzor na predkladanie údajov na posúdenie Komisií

(Článok 88 CPR)

Dátum predloženia návrhu	
Súčasná verzia	

¹⁵ The Council's partial mandate changed the title of the appendix, linked to CPR Block 6. Without prejudice to further alignment on the outcome of the interinstitutional agreement on CPR Block 6.

A. Zhrnutie hlavných prvkov

Priorita	Fond	Odhadovaný podiel celkovej finančnej alokácie v rámci priority, na ktorú sa uplatňuje zjednodušené vykazovanie nákladov v % (odhad)	Typ/typy operácie		Názov/názvy zodpovedajúcich ukazovateľov		Merná jednotka ukazovateľa	Typ zjednodušeného vykazovania nákladov (štandardná stupnica jednotkových nákladov, jednorazové platby alebo paušálne sadzby)	Zodpovedajúce štandardné stupnice jednotkových nákladov, jednorazové platby alebo paušálne sadzby)
			Kód	Opis	Kód	Opis			

B. Údaje podľa typu operácie (vyplniť pre každý typ operácie)

Bola riadiacemu orgánu poskytnutá podpora externej spoločnosti pri stanovovaní nižšie uvedených zjednodušených nákladov?

Ak áno, uveďte, o akú externú spoločnosť ide:

Áno /Nie – Názov externej spoločnosti

Typy operácie:

1.1. Opis typu operácie	
1.2 Príslušná priorita/špecifický cieľ/špecifické ciele	
1.3 Názov ukazovateľa ¹⁶	
1.4 Merná jednotka ukazovateľa	
1.5 Štandardná stupnica jednotkových nákladov, jednorazová platba alebo paušálna sadzba	
1.6 Suma	
1.7 Kategórie nákladov, na ktoré sa vzťahujú jednotkové náklady, jednorazová platba alebo paušálna sadzba	
1.8 Pokrývajú tieto kategórie nákladov všetky oprávnené výdavky na operáciu? (Á/N)	
1.9 Metóda úpravy/úprav	
Overovanie plnenia mernej jednotky – opíšte, aké dokumenty sa použijú na overovanie plnenia mernej jednotky,	

¹⁶ Pre jeden typ operácie prichádza do úvahy viacero doplnkových ukazovateľov (napríklad jeden ukazovateľ výstupu a jeden ukazovateľ výsledku). V týchto prípadoch sa polia 1.3 až 1.11 vyplnia pre každý ukazovateľ.

– opíšte, čo sa bude kontrolovať počas overovania zo strany riadiaceho orgánu (vrátane kontroly na mieste), a kto ho bude vykonávať, – opíšte opatrenia na zber a ukladanie uvedených údajov/dokumentov.	
1.11 Možné nevhodné stimuly alebo problémy spôsobené týmto ukazovateľom, ako ich možno zmierniť a odhadovaná úroveň rizika	
1.12 Očakávaná celková suma na refundáciu (vnútroštátna a EÚ)	

C: Výpočet štandardnej stupnice jednotkových nákladov, jednorazových platieb alebo paušálnych sadzieb

1. Zdroj údajov použitých pri výpočte štandardnej stupnice jednotkových nákladov, jednorazových platieb alebo paušálnych sadzieb (kto produkoval, zbieral a zaznamenával údaje; kde sú údaje uložené; koncové dátumy; validácia atď.):

2. Uvedte, prečo sú navrhovaná metóda a výpočet relevantné pre daný typ operácie:

3. Uvedte, ako sa uskutočnili výpočty, najmä vrátane všetkých predpokladov týkajúcich sa kvality alebo kvantity. V prípade potreby by sa mali použiť a priložiť k tomuto dodatku štatistické dôkazy a referenčné hodnoty, a to vo formáte priamo použiteľnom Komisiou.

4. Vysvetlite, ako ste zabezpečili, aby do štandardnej stupnice jednotkových nákladov, jednorazovej platby alebo paušálnej sadzby boli zahrnuté iba oprávnené výdavky;

--

5. Hodnotenie zo strany orgánu/orgánov auditu týkajúce sa metodiky výpočtu, súm a opatrení na zabezpečenie overovania, kvality, zbierania a ukladania údajov:

--

** Justifications on the underlying data, the calculation methodology and resulting rate or amount and related assessment by the audit authority [(in points 1, 3 and 5)] are not required when the simplified cost options submitted in this Appendix are established at Union level [(other policies or through the DA referred to in Article 88(4)).*

Príloha 3: Financovanie, ktoré nie je spojené s nákladmi

Vzor na predkladanie údajov na posúdenie Komisie (Article 89 CPR)

Dátum predloženia návrhu	
Súčasná verzia	

A. Zhrnutie hlavných prvkov

Priorita	Fond	Suma, na ktorú sa vzťahuje financovanie, ktoré nie je spojené s nákladmi	Typ/typ operácie	Podmienky, ktoré sa majú splniť/výsledky, ktoré sa majú dosiahnuť	Názov/názvy zodpovedajúcich ukazovateľov		Merná jednotka ukazovateľa	[Envisaged reimbursement to the beneficiaries]
					Kód	Opis		
Celková pokrytá suma								

B. Údaje podľa typu operácie (vyplniť pre každý typ operácie)

Typy operácie:

1.1. Opis typu operácie			
1.2 Príslušná priorita/špecifický cieľ/špecifické ciele			
1.3 Podmienky, ktoré sa majú splniť alebo výsledky, ktoré sa majú dosiahnuť			
1.4 Lehota na splnenie podmienok alebo dosiahnutie výsledkov			
1.5 Vymedzenie ukazovateľa cieľov			
1.6 Merná jednotka ukazovateľa cieľov			
1.7 Priebežné ciele (ak je to relevantné), na základe ktorých Komisia spustí refundáciu, a harmonogram refundácie	Priebežné ciele	Dátum	Sumy
1.8 Celková suma (vrátane vnútroštátneho financovania a financovania z EÚ)			
1.9 Metóda úpravy/úprav			
1.10 Overovanie plnenia výsledku alebo podmienky (ak je to relevantné, aj priebežných cieľov)			

- opíšte, aké dokumenty sa použijú na overovanie plnenia výsledku alebo podmienky, - opíšte, čo sa bude kontrolovať počas overovania zo strany riadiaceho orgánu (vrátane kontroly na mieste), a kto ho bude vykonávať, - opíšte opatrenia na zber a ukladanie uvedených údajov/dokumentov.	
1.10a Does the grant provided by Member State to beneficiaries take the form of financing not linked to costs? [Y/N]¹⁷	
1.11 Opatrenia na zabezpečenie audítorského záznamu Uvedte orgán/orgány zodpovedný/zodpovedné za tieto opatrenia.	

nová Príloha 3a

Príloha 3a: Zoznam plánovaných operácií strategického významu s časovým harmonogramom - Článok 17(4)

Textové pole [2 000]

¹⁷ The Council's partial mandate added point 1.10a, which was amended to improve clarity.